

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila
se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 118.

Maribor, dne 11. oktobra 1912

Letnik IV.

Pozdravljeni!

Ravno ko pišemo ta pozdrav, se je po dolgih, oblačnih dnevih zopet zasmajalo solnce, ljubo, drago solnce, raz nebesnega svoda. Njegovi pozdravi so sicer še nekam boječi, prameni se zgubljajo v vse-miru, vendar v nas buče upanje, da bomo še imeli dokaj lepih dni. Radost se obeta v naravi, v radosti se tope naša srca. Prevzeti vroče ljubezni se pripravljamo za nedeljsko slavo in naše misli hite vse lepe in polne neskajenega veselja s pristržnimi pozdravi nasproti stotinam, ki bodo v nedeljo privrele iz vseh delov širne Slovenije na našo severno mejo, v Maribor. Pozdravljeni pristržni vsi, ki se boste v nedeljo zbrali v Mariboru.

Pomembna slava slavimo v nedeljo v našem mestu. Naša narodno-obrambna organizacija, ki se osredotočuje v „Slovenski Straži“, in naša izobraževalna organizacija, ki se zbira pod okriljem S. K. S. Z., boste dajale račun o svojem delovanju v mino-lem letu in si začrtale pot za bodoče delo. Zbo-rovati in posvetovali se bomo, naši nam bo pa pla-val Slomščekov duh. Svoj vrhunec bo dosegla nedelj-ska prireditel v veličastni Slomščekovi slavnosti, v o-kluševljeni proslavi našega apostola, ki bo tvorila zaključek velevažnega dne. Antonu Martinu Slomš-ku, največjemu učitelju in vzgojitelju našega naro-ča, prvemu našemu narodno-obrambnemu boritelju, naj bo posvečeno naše narodno-obrambno in izobra-ževalno delovanje in njegovim naukom naj sledi. Anton Martin Slomšek, svetla zvezda na nebu slo-venskem, naj bo tudi zvezda vodnica vsega našega obrambnega in izobraževalnega dela.

Pozdravljeni vsi, ki se zberete v nedeljo v na-šem mestu k občenemu zboru „Slovenske Straže.“ Ne pozdravljamo Vas v imenu mariborskega mesta, tu-di ne imenom večine mariborskega prebivalstva. Mrki pogledi Vas bodo mogoče srečavali, ko boste v nedeljo stopali po ulicah našega mesta, čutili boste, da Vam bije v ljubezni nasproti samo bolj malo šte-vilo src. Kakor nalašč se pa nam zdi to ozadje za občni zbor „Slovenske Straže.“ Naši narodno-obram-bni delavci bodo v nedeljo na lastne oči videli tež-

ke boje, v katerih živimo. Grozeča dejstva ponem-škutarjenja jim bodo z gromko besedo klicala poziv: na delo za obrambo naše meje! Bolj kakor kje dru-god bo postalo v našem mestu živo prepričanje, da se mora naše narodno-obrambno delo potrojiti, da mora postati naša narodna požrtvovalnost še veliko večja.

Pozdravljeni vsi, ki se zberete v nedeljo na občni zbor S. K. S. Z. — S. K. S. Z. je matica vsega našega izobraževalnega, probujevalnega in so-cialnega dela. Ravno tukaj na meji bo videla mnogo lepih uspehov svojega dela, a bo videla tudi, kako prostrana je še lečina, ki čaka priidnih, večjih ora-čev. Otopelost, hlapčevska ponižnost, brezbriznost in nezavednost, to so rakrane, ki ne razjedajo našega narodnega telesa nikjer tako občutno, kakor tu na meji, kjer naši narodni nasprotniki z „vzganjanjem“ takih ljudskih mas krepe svoje omahujoče pozicije. Kako nujno potrebno je, vzgojiti človeka, da se za-veda svojih človeških pravic, vzbuditi v njem soci-alno zavest, ki mu pove, da je enakovreden, enako-praven član človeške družbe, ki mu vljuje samospo-štovanje in močatost, to spoznate najlažje in najbolj-še tu na meji, kjer trpimo največ radi socialne ne-zavednosti.

Pozdravljeni vsi, ki pridete počastit spomin našega nesmrtnega Slomškega. Ravno bližnja mari-borska okolica, katero je oteel iz nemškega morja, bo Vam vsem najzgovornejše povedala, kaj je bil ta-le mož in kako neprecenljive so njegove zasluge za slovenstvo. Bolj kakor kje drugod bo tu v Mariboru zaplamljeno Vaše srce v ljubezni do tega velikega si-na našega rodu in bolj kot kje drugod se boste tu v Mariboru v globokem spoštovanju poklonili njegovim naukom. Slomščekov duh bo plaval nad našo prire-ditvijo, Slomščekova misel bo nas prevevala, Slomš-ku, našemu apostolu-svetniku, izročimo ta dan var-stvo nad našim narodom. On, ki se veseli tam gori nad zvezdami, naj pripelje naš narod po potih, ki jih je nam začrtal, do srečne, lepše bodočnosti!

Pozdravljene trume, ki boste prihiteli v nede-ljo v Maribor!

Pozdravljene, stotisočkrat pozdravljene!

spamet njegovo. „Kar je zobem kis in očem dim, to je lenuh njim, ki ga pošljejo (ki ga imajo v službi). Preg. 10, 26.

„Lenuh pravi: Lev je zunaj, sredi trga bi me utegnil umoriti.“ (Lenuh vidi težave in nevarnosti, kjer jih ni.) Preg. 22, 13.

„Kakor se vrte vrata na svojih tečajih, tako lenuh v svoji postelji (nikoli ne more vstati). Lenuh svojo roko pod pazduho drži in jo le s težavo do svo-jih ust prinese. Lenuh se zdi sam sebi modrejši od sedmih mož, ki pripovedujejo pregovore.“ Preg. 26, 14—16.

„Sel sem čez njivo lenega človeka in skozi vi-nograd neumnega moža. In glej, vse je bilo polno kopriv in trnje je pokrivalo njegovo površje in kam-nata ograja je bila podrtá. Ko sem to videl, sem si k srcu vzel in iz zgleda sem si nauk posnel ter sem rekel: „Nekoliko boš spal, nekoliko dremal, mrvico boš roke križem držal, da si odpočiješ — in pomaj-kanje bo čez te prišlo, kakor tekavec in siromaštvo kakor oborožen mož“ (ki se mu ne boš mogel ustav-ljati v svoji dremavosti). Preg. 24, 30—34.

Kdo izmed Vas bi maral biti tak?

Glejte, prišli so spet dnevi dela!

Ne trdim s tem, da v počitnicah niste delali! Saj tedaj bi ne bili živeli! Zakaj življenje brez dela ali je življenje?

Posvetili ste najbrž svoje moči večinoma po-drobnemu delu. Dobro! Dandanes ni kmalu kaj tako važno, kakor podrobno delo. Pri nas, malem naro-du, trikrat važno! Predavali ste v družtvih — kaj lepšega in koristnejšega si morete misliti? Če ste o-plemenitili le eno srečo, če ste vsejali vsaj v eno du-šo seme dobrega, kal navdušenja, ste storili mnogo; Izpisovali ste vloge kake dobre igre — dobro delo!

Vojska na Balkanu.

Bolgarija napovedala Turčiji vojsko

„Grazer Volksblattu“ se o polnoči brzojavlja iz Dunaja sledečo senzacionalno izjavo ogrskega mi-nistrskega predsednika:

Dunaj, dne 10. oktobra: V današnji večerni zaupni konferenci ogrske delegacije je utemeljeval ogrski ministrski predsednik pl. Lukacs potrebo, da se dovoli naknadni vojaški kredit ter je pri tem po-dal sledečo senzacionalno izjavo: Vsa znamenja ka-žejo, da smo v onem stanju, ki zahteva na eni stra-ni največjo previdnost in rezervo, na drugi strani pa naglo in smoteno postopanje. tem bolj, ker je glasom najnovejših poročil po vzgledu Črnogore že tudi Bolgarija danes napovedala Turčiji vojsko. Današnji položaj je ta, da se mora skušati vojsko na Balkanu lokalizirati. Kakorkoli se bo razrešil po-ložaj, bo prišel kmalu čas, ko se bomo morali tudi mi udeležiti akcije, s katero se bo položaj razjasnil. Če bodo tangirani naši interesi, jih bomo znali bra-niti z vsemi silami.

Če je zgorajšnja izjava ogrskega ministrskega predsednika resnična, potem je krvavi bojni ples na Balkanu zadivjal že z vso silo. Odlaganje napovedi vojske od strani Srbije, Bolgarije in Grške je v zad-njih urah zopet nekoliko oživilo upanje, da se bo dalo ohraniti mir. Če prav ni bilo verjetno, da bi se Črnagora brez sporazuma z ostalimi združenimi dr-žavami vrgla v boj, vendar so razni ljudje, ki se ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi se balkanski na-rodni otresli varuštva evropske diplomacije in bi pre-ko nje šli v boj za svoje trpeče brate, še vedno pri-hajali v javnost z najrazličnejšimi kombinacijami, vsled katerih se vojska ne bo razširila dalje, kakor do boja med Črnogoro in Turčijo. Lukacseva izjava — kakih drugih poročil se kaj še nimamo — razpr-šuje tudi te zadnje upe. Bolgariji bo sledila gotovo takoj Srbija in Grška tudi ne bo odlašala. Splošen boj na Balkanu se započne lahko vsak trenutek in mogoče, da govore puške in topovi že na vseh me-jah. Balkanski krščanski ročovi so se dvignili na celi črti, da otresejo sramoten, žuleč turški jarem. Mi želimo njihovemu orožju sreče in uspeha. „Sva-ka sila do vremena“, tako je prekipelaj tudi potrpež-ljivost balkanskih rodov do konca in ker (ne more doseči svojega cilja drugače, je segla po orožju. In sami vemo, sami čutimo, kako neznosno je pronašati

Prepisovali ste sekirice lepe pesmi — lepo delo! Pri-pravljali ste fanta na vzprejemni izpit na gimnazijo — izvrstno delo! Upam, da samih sebe niste poza-bili: ponavljali ste — potrebno delo!

Zdaj, ko ste pričeli šolo, boste posvetili že vse moči delu. Delu za-se! Vse, kar bogati duha, blaži srce, vse to naj Vam bo resno, sveto delo. In pred vsem skrbite sedaj — za šolo; To sem mislil z be-sečami: „Delo za-se.“ V resnici je v isti meri delo za Vaše domače, stariše, brate, sestre, delo tudi za narod. Kaj hočemo z ljudmi, ki samo stoje med na-mi, zahtevajo kruha od naroda, vse prekrižirajo in zlovoljno obsojajo, a narodu ničesar ne dajo? Delaj-te zdaj za-se; Tako boste nekoč z uspehom delali za narod. Zdaj polagate temelj. A če je temelj slab, — kakšno stavbo morete postaviti nanj? Nič mi ne im-ponira, če kdo pravi: „Nič se nisem udeležil, pa sem še vendar znal.“ Plitvi se mi zde taki ljudje. In prej ali slej obličijo.

Malo mi imponira, če berem: „Spet se je vrnil nov doktor z Dunaja, iz Prage iz Gradca.“ Im-po-nira pa mi, če se sme o kom reči: „Čin, navdušen delavec se spet vrača v domovino.“ Delo je vrednota življenja, doktorat je čast, ki jo mora človek pač z resnim delom zaslužiti, ki pa sama ob sebi niko-mur ne koristi.

Zdaj je veliki Vaš čas, ne zamudite ga! — V največjem trenutku človeške zgodovine so vojaki na Golgoti vadjali! Zaigrali so najznamenitejši čas živ-ljenja in večnosti. Ne bodite njim enaki! Ne zaigraj-te svoje mladosti! Čas kipeče moči je; zato naj bo čas — dela.

Na delo torej! Naj vam delo ne bode jarem in breme, cvetoče veselje vam bodi! Tako vam bode v blagoslov in v odrešenje. Vam in narodu . . .

PODLISTEK.

Delo.

(Dijaštvu napisal Ksaver Meško. „Mentor.“)

Dva mogočna stebra poznam v življenju: vero in delo. Čim bolj se kdo opre ob njih, tem krepkeje stoji v viharjih sveta, v nestalnosti življenja.

Ali Vam naj govorim o veri? Ali naj nosim v naprtniku vočo v Savo, s slabotno roko kamenje na Triglav? Človek brez vere — ali ni kakor slepec na poti? Ali ni kakor lačni, ki nimaj drobtinice kruha, kakor žejni sredi puščave, kakor ponesrečeni mor-nar na visokem morju, ki od žeje umira? Ali ni ka-kor otrok ob smrti materini, ki mu nihče ne da ne ene tolažilne besede?

Kaj bi vam naj govoril o blagoslovu oči, vida, o potrebi kruha in voče, o sreči in dobroti blage be-sede v najtežjih dneh? Kaj bi vam naj govoril o ve-ri, ki nam je vse to in še mnogo več! A delo!

Kakor je kralj ptic, orel, lepši in mogočnejši, ko razpne s silno močjo peruti in se ponosno in pa zmagovito dviga proti solnčni obli, nego ko leno se-di in dremlje na kakih čeri, tako je človek lepši in znamenitejši ob delu, nego v lenobi (ako dela, nego če pase lenobo). Delo nas oživlja, nam krepi moči in jih ohranja mlade in prožne — seveda ne čezmerno, neuravnančno delo — delo nas dviga nad zemljo in pa njene vsakdanjosti; da delo, z dobrim namenom o-pravljeno, nas posvečuje. Naš namen na tem svetu je delo. „Človek je za delo rojen in ptica za letan-je.“ Job 5, 7.

Lenuh je zaničevanja vreden človek. Že knji-ga božja slika njegovo nizkost in ničvrednost, ne-

tujo nadvlado, kako se upre vsa človeška notranjost proti oholemu nasilniku. Saj tudi v nas, ki živimo vendar v precej milejših hlapčevskih razmerah, kakor balkanski kristjani, ki so bili povsem brezpravni, včasih vskipi, se stisnejo pesti in zaškrtaajo zobje, da bi najrajši s silo stopili v boj za svoje pravice. Kakor posameznik, tako so celi narodi svobodoljubni in ni naravnostnega, nič umevnejšega ni, — kakor boj, kakoršnega so pričeli sedaj balkanski narodi za osamosvojitve svojih rojakov. Za krst častni in svobodo zlato je preteklo na Balkanu že potoke krvi. Naj bi kri balkanskih slovanskih rodov ne tekla zastoni.

Po Poincarejevem predlogu vprizorjena intervencija veselil je postala vsled napovedi vojske na črnogorske strani takorekoč brezpredmetna. Poslanika avstro-ogrski in ruski sta bila pri balkanskih državah uljudno sprejeta, toda doseglja nista nič. Vlade sicer še niso podale nikakega odgovora in se izgovarjajo, da se med seboj še niso sporazumele za odgovor, vendar se ve že v naprej, da bo odgovor negativen. Če so pa med tem države Turčiji že napovedale vojsko, kakor trdi Lukaes o Bolgariji, potem sploh odgovor ni potreben.

Med tem, ko se je razpravljalo o odgovoru balkanskih držav veselil, so na črnogorsko-turški meji že prišle govorniki puške in topovi. Pri Podgorici je izprožil črnogorski princ Peter, najmlajši sin kralja Nikite, prvi top na turške utrdbe. O bojih je v časopisju mnogo poročil, ki si pa popolno nasprotujejo. Nemški listi, ki ne morejo pričakati poročil o jugoslovanskih porazih, vedno že povedati o velikih turških zmagah. Seveda so poročila neresnična. Avstentičnih poročil še ni, zato bomo mi o teh bojih zelo kratko poročali.

Manifest črnogorskega kralja na ljudstvo.

Dne 9. t. m. je bila javno izdana proklamacija črnogorskega kralja na črnogorsko ljudstvo. Kraljevi manifest, ki je bil sestavljen v naravnost pesniški obliki in slogu, najbrže od kralja samega, je napravil pri ljudstvu nepopisno globok vtis. Proklamacija pravi:

„Nemogoče je nadalje preslišati obupni krik prebivalstva v Stari Srbiji. Turki more otroke, žene in starce, možje se skrivajo v gorah in beda med prebivalci je neznosna. Ljubezen do domovine zahteva, da hitimo svojim bratom na pomoč. Pozivljamo vse zveste Črnogorce, da pohite pod mojo zastavo in moje vodstvo ter da podajo bratsko roko zatiranim bratom v Turčiji in junaškim Malisorom. Za nami stojte vsi krščanski kralji na Balkanu. Ne zabite, otroci, starega junaštva in slave srbske domovine. Simpatije vsega srbskega naroda, vseh Slovanov in vsega civiliziranega sveta so na naši strani. Plemenite roke so zagrabile za meč ter nam hite na pomoč srbski, bolgarski in grški vojaki, ki se hočejo v bratski ljubezni boriti skupaj s Črnogorci.

Črnogorci! Naša pot gre v Staro Srbijo, da se združimo tam z brati iz Srbije, kjer nas pričakuje moj ljubi zet, srbski kralj. Objeli se bomo z brati Srbi in prinesli svobodo zatiranemu ljudstvu. Nebo naj blagoslovi ta naš pohod, o katerem sem sanjal

Kako se je Stanko Vraz pripravljaj na smrt.

Davorin Trstenjak, profesor verouka na gimnaziji v Mariboru, je popisal kratek životopis Stanka Vraza v „Slov. Koledarčku“ leta 1855, iz katerega razvidimo, kako globoko verskega mišljenja in življenja je bil Stanko Vraz. Leta 1838 je zbolel St. Vraz v Zagrebu na legarju. [Ves čas mu je zvesto stregel Trstenjak. Obiskal je bolnika nadškofijski kaplan-tajnik slavnostni ilirski pesnik Pavel Stros. Vraz mu reče: „Pavle, prinesi mi Bogeča“ in bil je Vraz tisto jutro previden s sv. zakramenti.

Trstenjak piše: Živa njegova vera mi je globoko v srce zarezala in ljubljene prijatelja še ožje z menoj zvezala. Stanko je bil verna, česta duša, brez vse strasti, za to pa so tudi njegove pesmi čiste in neoskrunjene.

Ozdravel je Stanko, a leta 1848 se je prehladil in odšel bolehal na pljučah; v tem stanu je prišel meseca sušca leta 1850 v Ptuj obiskat prijatelja Davorina kaplana. Pride v sobo in pozdravi z muklim glasom: Zdravi, Davorine! Davorin spozna spremenjenega prijatelja Stanka in reče: Za božjo voljo, tedaj z Vašim zdravljem ne gre na bolje!

„Jest brate“, mu milo odgovori Stanko, „moji dnevi so štet; ne bode mi mogli več streči, kakor leta 1840. Kadar me bo do zakopali, molite in mašujte za mojo dušo.“ Oba sta se solzila in po tem žalostna poslovila.

Zagrebske „Novine“ so prinesle žalostni glas, da je 24. maja 1851 zaspal Stanko Vraz.

Bil je pripravljen;

S. Biserjanski.

Krščanstvo in veselje.

Nekateri naši nasprotniki slikajo življenje po veri kot černo, pusto, prazno veselja. S tem dokazujejo samo, da ne poznajo niti življenja v resnici vernih ljudi, še manj pa krščanstvo samo. Kdor je imel priliko, opazovati od blizu življenje resničnih

že v svojih otroških letih ter sem dal duška svojim željam v neštetih pesmih.

Živela Crnagora! Živela balkanska zveza!

Cesar in vojna.

Cesar je dne 9. t. m. sprejel dve odlični osebi iz finančnega sveta v avdienci. Ko sta izrazila svoje upanje, da se bo končno vendar le posrečilo ohraniti mir, je cesar z rezignacijo pripomnil: „Ich allein kann es nicht machen.“ (Jaz sam tega ne morem storiti.)

Mobilizacija Rumunske.

Iz Bukarešta javljajo, da je rumunski vojni minister prekinil manevre ter odredil splošno mobilizacijo. V poučenih krogih na Dunaju ni o tem ničesar znanega.

Povratak grškega kralja v domovino.

Dne 9. t. m. je došel v Atene kralj Jurij. Pri prihodu ga je pričakovala tisočglava množica, ki mu je prirejala navdušene ovacije. Kralj Jurij je bil še končno prisiljen, da se zahvali za ovacije. V svojem govoru je povdarjal, da popolnoma zaupa treznosti in hrabrosti svojega naroda, da bo dosegel končni svoj cilj.

Kavkaz na Balkanu.

Georgijci in Armenci organizirajo na Kavkazu prostovoljne oddelke peš in na konju, da pomagajo balkanskim Slovanom. Dijaki medicine pa kajo uraditi sanitetno službo.

Albanci in vojska.

Iz Sarajeva se poroča, da ko v inozemstvu živeči Albanci dognali, da Turčija mobilizira, jih je veliko odpotovalo v Turčijo, da vstopijo v armado. Srbijo je zapustilo kakih 500 Albancev. Voditelji Albancev so izjavili, da se bodo vojskovali na turški strani in da čakajo le na znamenje, da nastopijo proti kristjanom.

Turški vrhovni vojskovodja Abdulah paša

še ni star 50 let. Leta 1909 je bil imenovan za vrhovnega generala v Albaniji ter za guvernerja v svoji oblasti. Leta 1910 se je ob priliki drinpoljskih manevrov izkazal kot izvrsten vojskovodja ter ga oči tedaj smatrajo za najboljšega stratega cele turške armade.

O turški armadi.

Znani italijanski vojaški pisec Giovanni Miceli objavlja v italijanskih listih o turški armadi članek, iz katerega posnemamo sledeče glavne misli.

Če pišejo listi, da more Turčija staviti na bojno polje 1.450.000 mož, so te številke le na papirju. Niti Turčija niti druge balkanske države ne morejo spraviti na bojišče toliko mož, kakor to pišejo razni listi, ker govore proti temu vojaški in gospodarski razlogi.

Turki so sicer dobri vojaki, ne more pa se reči, da je Turčija vojaško močna dežela v modernem smislu te besede. Turški vojak je močan, vstrajen, ubogljiv napram svojim predpostavljnim in zna še pred vsem umirati iz verskega fanatizma. Koran mu pravi, da ena prečeta noč v orožju velja več, nego sto noči v molitvi. Sploh se močno goji (seveda mohamedanski) verski čut v turški armadi. Sedaj pa so v turški armadi tudi kristjani in židje, ki sicer

katoličanov, ta gotovo nikjer ni videl več odkritosrčne prijaznosti, neprisiljene dobrodušnosti in mnogokrat neizčrpnega humorja. Pobožnost, ki je stna, godrnjava, zamerljiva, ni prava pobožnost. Veselje in dobrovoljnost ljudi, ki so globoko v sreči in resno v dejanju katoliki, je tako očividno in brezdvomno, da se večkrat najdejo sicer dobri ljudje, ki se nad tem — izgledujejo.

Veseli spremlja kristjana skozi vse življenje. Sveti zakramenti sami so vir odkritega veselja. Izpoved olajša dušo morečih bremen, sveto obhajilo napolni dušo z najčistejšo radostjo. Koliko poezije je v cerkvenih praznikih! Pride božič in v še tako preproste ljudi dahne diš rajskega veselja in miline. Tudi velika noč! napolni srce človekovo s tem večjim veseljem in notranjim mirom, čim bolj premišljuje skrivnost Gospodovega trpljenja in vstajenja.

In Kristus sam? „Non erit tristis neque turbulentus“ („Ne bo otožen in razdražljiv“), je prerokoval o njem prerok. Privlačnost njegove osebe je bila toliko, da so ljudje zapustili vse, premoženje in sorodnike in šli za njim. K njemu so stegovali roke trpeči, okrog njega, so se zgrinjali otroci. Kje je storil Kristus prvi čudež? Na veseli svatbi v Kani. Kako ljubeče oko je imel on za naravo! Ko uči, vzame svoje primere iz narave od takih neznanih stvari, o katerih ošabni ljudje sploh ne govorijo. On jemlje za izgled kolkjo z njenimi piščeti, ptice, ki jih redi nebeški oče, lilije na polju, trsje ob Jordanu, golobe v njihovi preprostosti in kače v njihovitosti. Sebe primerja z vinsko trto, s sejalcem semena itd. S tem, da je Kristus ravnal z naravo tako spoštljivo, da jo je porabil celo pri učenju večnih resnic, je učil ljudi zopet ljubezni do narave, veselja nad neznanim in vsakdanjim.

Koliko sreče in veselja donaja Kristus vsem, ki se učijo od njega, je zelo lepo pokazal angleški pisatelj Jerome v drami „Tujeec“, ki so jo igrali leta 1911 v Ljubljani. Mesto nadaljnjega dokazovanja o zvezi med Kristusom in veseljem hočem navesti vsebino te drame v glavnih potezih.

Pension se imenuje v večjih mestih hiša, ko-

povečajo število, a nikakor pa ne bojne moči turške armade.

Turški vojak zna umirati, ima poguma, a nima nikakega iniciativnega duha.

V obče pa je turški vojak brezprimerno počasi v svojih kretnjah. Rajši jih pa je na stotine pod krogliami sovražnikov, nego da bi pospešili korak, ali pa prešli v napad. Enaka počasnost je pa tudi v vodstvu. V vojni leta 1867—1877 so bili opazili, da so se Turki prvi dan kake bitke dobro bili, dočim so bili drugi dan utrujeni in ravnodušni. Zato so se Srbi prvi dan omejevali le na boje prednjih straž, ter na to, da so utrjujali sovražnika in so ga napadli še le drugi dan. V vojni z Rusijo ni prešel turški generalni štab iz pasivne defenzive niti tedaj, ko bi se bil mogel okoristiti na mnogih ruskih napakah. Slavna stran za turško armado v oni vojni je bila bramba Plevne. Ko je padla ta trdnjava, je ruski general Stronkov v predznamenju kavalerijskem „raidu“ s samimi šestimi eskadroni kozakov prišel do drinopoljskih zidov, ne da bi številnim turškim četam bilo padlo na um, ga ovirati na potu.

V grško-turški vojni leta 1897 smo opazili, da so se skoro vse turške operacije začele popoldne in že končale z nočjo. Veliki petek so Turki napadli pozicije pri Moti in Vrisisu, a so ostali potem tri dni nedeljavni.

V Tripolitanijski kažejo Turki mnogo iniciative, a tu je le malo Turkov, pač pa so številni Arabci, ki so mnogo bolj energični in tudi drznejši kakor pa Turki. Ponočni napadi so na primer arabska specialiteta, dočim so Turki kazali vedno neko nasprotstvo proti ponočnim bojem.

Turki so poleg tega še tudi slabi strelci. Topničarji nastavlajo slabo topove, dočim infanteristi še sploh ne merijo, temveč streljajo od zgoraj doli, kakor na lovu ter porablajo mnogo nabojev. Arabci in Albanci pa so dobri strelci, ljudje, ki so navajeni na različne vstaje in znajo zato dobro varčevati z naboji. Zato pa tudi ne streljajo drugače, kakor na sigurno.

Med starejšimi častniki je mnogo takih, ki so brez vsake izobrazbe; med temi tudi generali in pa polkovniki, ki jih je sultan Abdul Hamid imenoval brez vsakega rednega avanzma, jedino le iz svoje kaprice.

Med mlajšimi turškimi častniki pa je že prav mnogo takih, ki so se izobrazili v zunanjih državah in posebno v Nemčiji. Ti mladi častniki so tudi bili, ki so povzročili revolucijo leta 1908. Pomanjkanje iniciativnega duha pa je opaziti tudi pri teh častnikih. Oni slede prusko šolo točno, a brez vsake ženičnosti.

Turška kavalerija je dobra in številna, a generali se je ne znajo posluževati. V vojni leta 1897 so jo porabili le enkrat v bitki pri Veletino, a so pa bili takoj odbiti po grškem ognju z izgubo 20 konj; izvzemši pri Veletino se konjenica v vsej vojni ni niti gnila.

Da vidimo — zaključuje Miceli v slučaju vojne, če so turški generalni štab kaj poučile skušnje: dovoljujem si pa dvomiti, ker bi se bili Turki uporabe kavalerije v moderni vojni morali naučiti od Rusov, ki so se v tem oziru pokazali mojstre v balkanski vojni leta 1877.

der so ljudje, ki nimajo lastnega gospodinjstva, in zlasti samski tujci, na hrani in stanovanju. V takem pensionu v Londonu se vrši dejanje. Gospodinjstvo vodi zadržena gospodinja, ki goljufuje svoje goste. Pomaga ji zanikarna dekla, ki se odgovarja in jezika gospodinj, ji krađe mleko in doliva voče. Izmed gostov je vsak bolan na drugačni duševni slabosti. Notri stanuje goljufiv žid. Mlad slikar prodaja svoje moči in znanje za to, da slika umazane slike, ker to več nese. Prileten zakonski par si krajša čas s tem, da se med seboj ozmerja in nahruli. Njiju lepa hčerka se hoče udati za denar bogatemu umazanemu starecu, ki stanuje poleg njih. Spevokomik (pevec po zabavišnih) se odlikuje po surovih šalah. Elegantna dama trpi na dolgočasju vsled brezdelnosti in ošabnosti. Stiri desetletna koketa se lišpa do smešnosti in prikriva svoja leta.

Vsa ta družba se shaja v skupni obednici, koder kraljuje zadržanost in medsebojno obiranje. Med te ljudi, ki torej trpe vobče na takih slabostih, na kakršnih trpi splošno večina ljudi, pride kot nepoznan tujec — Kristus. Z vsakim izmed teh na pol komičnih, na pol tragičnih bolnikov ima mal pogovor: z nekoliko besedami zbudi v človeku njegove boljše strani, ki v nobenem niso izumrle, ampak so bile samo zanemarjene; s pomočjo tega, kar je v teh ljudeh zdravega, premaga njihove slabosti in jih spravi na pot do plemenitega veselja in sreče.

Ko odhaja, zapusti v pensionu družbo srečnih ljudi, zadovoljnih samih s seboj in s svojimi soslanovci.

Za smeh.

Iz šole.

Katehet: „Joško, kako se imenujejo vse tri božje osebe skupaj?“

Joško, ki ni poslušal in ves čas mislil na svojo trobento, ki mu jo je povozilo kolo vred hišo, pa molči.

Katehet (pomaga): „Sveta Tro — Tro —“

Joško (veselo): „Sveta trobenta!“

Mobilizacija na Balkanu.

Mobilizacija balkanskih držav bo bržkone že izvršena. V vsaki državi nudi svoje posebnosti. Na najbolj priprost in enostaven način se izvrši v Črnogori. Tukaj ni veliko pisarij. Vse vasi in vsi trgi so zvezani brzojavno z glavnim mestom. Brzojavna žica naznani Črnogorec ukaz, stopiti pod orožje. In seli neso povelje od občine do občine in v najkrajšem času je alarmirana cela dežela. Črnogorec vzame svojo puško, katero nosi v mirovnem času na hrbtu, tudi na sejem, če je pa poklican v vojsko, si pa še opaše torbico za patrone in pa handžar, a ne pozabi pa tudi na samokres in vojak je — gotov. Uniform ne poznajo. V svoji navadni noši prihite na zbirališče.

Ker je vsak Črnogorec z zdravimi udi, ki je prekoračil 18. leto do 60. leta, ob enem tudi vojak, je trenutno Črnagora dežela skoro samih žensk.

Nekaj težavnejša je mobilizacija v Srbiji, ki je petkrat večja, kakor Črnagora. V Srbiji morajo pomagati železnice, katere so v poslednjih dneh že sploh le vojaštvo in vojne potrebe. Prevažale, na turško mejo. Tudi v Srbiji nimajo zadosti enotnih uniform za vojaštvo. Med tem, ko nosijo prvi letniki moderne uniforme, imajo drugi letniki še stare uniforme in zadnji letniki se pa morajo zadovoljiti samo z vojaško čepico, s puško in s pasom za torbico, v kateri so shranjeni patрони.

Najboljše je opremljeno pač bolgarsko vojaštvo. Aktivno in rezervno moštvo ima novo uniformo. Vreme je ugodno, ker že delj časa ni deževalo, in čete korakajo brez ovir po suhih in dobrih cestah.

Iz vseh štirih krščanskih balkanskih držav se poroča, da vlada veliko bojno navdušenje. Ljudstvo je prepričano, da se bori za idealne cilje. Kruta in neprestana preganjanja turških kristjanov so vzbudila nepopisna ogorčenja in ljudstvo smatra vojsko za sveto stvar, osvoboditi zatirane kristjane iz turškega jarma. Umljivo je tedaj, da balkanske države ne morejo več nazaj, ker bi sicer v lastnih deželah izbruhnila revolucija.

* * *

Izbruh vojske in borze.

Na dunajski efektni borzi so pretečeno sredo kurzi zopet občutno padli. Vsled napoveči vojske od strani črnogorske vlade je prišlo na borzi do burnih prodajnih ponudb, katerih posledica je bil močen padec kurzov. Padanje kurzov so pa še zdatno pospeševale komisijske trgovine, nadalje slabaj poročila iz tujezemskih borz in zopetne hiobske vesti o balkanskih državah.

Padanje kurzov je bilo splošno. Avstrijska krona renta je zgubila 20 vin., renta v zlatu 70 vin., turške srečke 7 K, kreditne delnice 8 K, Ländersbanka 21 K 40 vin., parobrodne delnice 53 K, državna železnica 10 K 50 vin., Lloyd 10 K, Alpine 32 K, praško železo 110 K, Skoda 25 K, orožje pa 36 kron.

Zgube so bile zelo velike in pri nekaterih papirjih večje, kakor mesečna plača kakšnega delavca. Zgube zadenejo skoraj izključno špekulacijo in vlagatelje varčevalce, ki so se dali zapeljati, da so naložili svoj denar v borznih papirjih. Marsikateri papirji se niso pokupili zaradi obrestovanja, ampak v nadi, da se bodo zopet poprodali, ko bodo kurzi visoki. Pokupili so se v špekulacijske namene, da bi se napravil dobiček pri zvišanju kurzov. Toda kdor špekulira, se lahko vkani. Žalibog niso bili prvi dnevi prejšnjega tedna dnevi v svarilo in pouk. In vsled napovedi vojske so se zljali lastniki špekulacijskih papirjev in so jih v veliki množini spravili na trg, kjer je potem prišlo do poloma.

Že opetovano smo svarili na nevarno početje pri špekulaciji in opozarjali, da je mnogo boljše in tudi bolj varno, če se naloži denar v naših varnih kmečkih posojilnicah, kakor pa če se ga nalaga na borzah v špekulacijskih papirjih. Stroške te nesrečne borzne špekulacije mora trpeti v prvi vrsti zasebni kapital, ker se je dal zapeljati k igri. Že pri prvem padcu kurzov v prejšnjem tednu je bilo povzročenega mnogo zla posebno med malimi špekulanti, ki ne morejo kupiti celega papirja, ampak vložijo morda samo eno petino do ene tretjine kurzne vrednosti v kako banko v pokritje, da si tako zasigurajo pravico do igre.

Po prvih padcih so pregledale banke obveznosti svojih odjemalcev efektov in so zahtevale nova, večja doplačila. Mnogi špekulantje pa niso mogli tega storiti, zgubili so vložek in pravico do igre, a bančne trdke so prinesle te do sedaj navezane papirje v veliki množini na ponudbo, vsled česar so pa kurzi še bolj padli. Pri tem se je pa pokazalo, da so posebno zunaj v provinci razne filijalke bank zelo velike grešile in da so bili odjemalci soudeleženi do skrajne meje svoje plačilne zmožnosti, da, nekateri še celo čez to mejo. Med tem, ko je prvi padec kurzov izpodrinil iz špekulacije v obilnem številu najšibkejšje elemente, bodo sedaj bržčas prisiljeni še tudi srednji elementi, da se umažnejo iz vročih tal špekulacije. Mnogo jih bo, ki so hoteli v igri na borzi prav hitro obogateti, ki so pa zdaj vsled padca kurzov silno prizadeti in bodo trpeli težko škodo. Upajmo, da se bodo sedaj spametovali.

Pridobivajte nove naročnike!**Politični pregled.****Avstrijska delegacija.**

Avstrijska delegacija je imela v sredo in večer zopet plenarne seje. V sredo se je nadaljevala razprava o proračunu ministrstva za zunanje zadeve in je bil proračun ob koncu sprejet. Med drugimi je govoril delegat Kramar, ki je izrazil dvom o uspešnosti zakasnelega posredovanja, velesil na Balkanu, zlasti, ker bi se balkanske države mogle zadovoljiti le z evropskim guvernerjem v Makedoniji in z upravo, ki bi ne bila nikakor odvisna od Carigrada. Turška zmaga bi bila nevarna, ker bi morala poseči Evropa vmes, da zabrani vzpostavitev turškega gospodstva na Balkanu. Če bi pa zmagali balkanski narodi, pa ne pojmuje govornik, kje naj vzame Evropa moralno pravico, da jim brani pridržati si to, kar so si junaško priborili. Govornik še prosi končno, da ne pozabimo, da smo tudi mi kristjani in da civilizacija ne bi smela poznati hlapcev in sužnjev.

Za njim je pa delegat Korytowski povdarjal interese, katere ima Avstrija na Balkanu ter je končno izrazil željo, da se bo ta vojska omejila samo na Balkan.

Nato je povzel besedo naš zunanji minister Berchtold. Odgovarjal je na vprašanje delegata pl. Langa o protektoratu Avstrije v Albaniji nad ondotnimi katoličani. Rekel je, da se je Avstrija v vsakem konkretnem slučaju zatiranja katoliških Malisrov vedno krepko potegovala za njih pravice.

V specijelni debati je pa izvajal delegat dr. Iv. Šusteršič sledeče: Dogodki na Balkanu dokazujejo, da umetnost diplomacije ostane brez moči nasproti naravnemu razvoju. Ko smo sporazumno z Angleško nastopali proti Veliki Bolgariji, smo skrbeli za koristi Angleške, ne pa za koristi monarhije. Ko se bo vojska končala, o kateri upamo, da se omeji na Balkan, je zelo dvomljivo, če se bodo mogli tudi držati morebitni dogovori, ki izključujejo vsako teritorialno izpremembo. Monarhija, ki je poklicana, da tvori glavno jugoslovansko moč, mora biti pred vsem na tem, da igra ulogo, ko se bo reševalo jugoslovansko vprašanje in sicer mora imeti v prvi vrsti moralno avtoriteto. S kakšno moralno avtoriteto pa more monarhija nastopati pri rešitvi jugoslovanskega vprašanja, če se oziramo na to, kako da postopa z Jugoslavi? Če hoče vladati svoje lastne koristi čuvati, ne more več mirno gledati, kako se na Hrvaškem ustava in postave teptajo, kako da tak svobodo ljubeči, spoštovani narod, ki si je za koristi monarhije in dinastije pribil toliko zaslug, kakor Hrvati, proti vsej pravici in postavi zatirajo in postopajo z njim, kakor da bi bili brez pravic. (Pri-trjevanje.)

V plenarni seji večeraj, dne 10. oktobra, se je pa vršila razprava o proračunu skupnega finančnega ministrstva. Po kratki debati je bil cel proračun sprejet.

K debati o proračunu za skupni najvišji računski dvor so govorili minister Bilinski, dr. Lecher, dr. Grabmayer in Schuhmeier. Tudi ta proračun je bil sprejet.

Razen plenarne seje avstrijske delegacije je zboroval tudi vojni odsek avstrijske delegacije, ki je razpravljala o gospodarskih nabavah za vojaštvo in mornarico.

Cuvaj.

V nobeni seji delegacije ne izostane ceterum censeo o nevarnosti sedanjih hrvaških razmer. Delegati so tudi zvedeli, da so skupni ministri in avstrijska vlada že opetovano zahtevali amovacijo Cuvaja, katerega pa z vso silo drži Lukacs, boječ se nevarnih posledic na Ogrskem. Navzlic temu se je znova pojavila vest, da bo Cuvaj v najkrajšem času pognan in da pride na njegovo mesto nek general.

Naše prireditve.**Sv. Jurij ob Ščavnici.**

Slomšekova slavnost v zvezi z mladeniškim shodom na roženstvenko nedeljo je izpadla v občno zadovoljnost. Po dnevnem vsporodu je ob 10. uri imel cerkveni govor naši mladini vlč. g. dr. Josip Hohnjec, sv. mašo ob asistenci je daroval vlč. g. župnik J. Kunec.

Po cerkvenem opravilu se je zbralo staro in mlado obojega spola k mladeniškem zborovanju. Navzoče je pozdravil č. g. M. Ratej. Zborovanju je predsedoval L. Polanec. Potem so nastopali govorniki: vlč. g. dr. Hohnjec, voditelj mladeniških zvez od Sv. Petra pri Radgoni, od Sv. Antona v Slov. gor. in Sv. Jurija ob Ščavnici.

Popoldne ob 4. uri se je zbralo toliko občinstva, da je gledališka uta, katero so dekleta in fantje tako okinčali, da je izgledala kakor lepa dvorana, bila natlačeno polna. Domači mešan zbor je zapel „Slomšekovo“ pod spretnim vodstvom g. Kocbeka. Pozdravil je navzoče č. g. M. Ratej. Potem je govoril naš mladinski organizator vlč. g. dr. Hohnjec o „Slovenski Straži“. Tužne solze na groblji samostana Zajčkega je lepo deklamiral 13letni deček Fr. Kocmut. „Vijolica“, deklamirala deklica Frančiška Korošak; njen nastop smo občudovali. Nastop slavnostnega govornika č. g. Fr. Stuheca je bil burno pozdravljen; slavil je Slomška kot

nesmrtnega slovenskega apostola. Deklamatorična slika — predstavljala so jo belo oblečene deklice — je nudil čarobno lep prizor, posebno ko proti koncu ob bengalični razsvetljavi kazoč na okrašeno sliko Slomšekovo ga vsi skupno enoglasno proslavljajo. Gledališka predstava „Trije vaški modrijani“ je izvalila smeha čez mero; vsi igralci so svoje vloge častno rešili. Prosta zabava je bila tako živahna, kakor že dolgo ne. Petje, tamburanje, šaljiva pošta, šaljiv srečolov, licitacija itd., vse je skrbelo za našo zabavo.

Odbora te lepe prireditve se zahvalujeta v prvi vrsti vlč. g. dr. Hohnjecu, ki je tudi še pri poldanski prireditvi kot govornik sodeloval. Tudi našemu slavnostnemu govorniku, č. g. F. Stuhecu, najlepša zahvala. Zahvaljujemo se tudi vsem sosednim društvom, ki so nas počastili s svojo prisotnostjo, kakor: Gornje-Radgončani, Kapelčani, Križevčani, Svetantončani. Hvala tudi vsem, ki so količkaj pripomogli, da se je ta slavnost tako sijajno obnesla.

Sv. Pavel pri Preboldu.

V nedeljo, dne 6. t. m. ob 8. uri zjutraj, po prvem sv. opravilu, se je vršil pri nas v društveni sobi poučen shod Jugoslovanske strokovne zveze. Prav v poljudnih in domačih besedah nam je natančno orisal delovanje te organizacije predsednik Zveze slovenskih mladeničev, gospod Vekoslav Zajc. Dokazal je, kako res neobhodno potrebna je Jugoslovanska strokovna zveza za vse kraje, posebno pa še pri nas, kjer imamo delavstvo in drugo obrt. V naši občini je res nujna potreba, da se delavstvo organizira in združi v Jugoslovanski strokovni zvezi. Govornikove besede so našle res pravo pot do src in upamo, da se v najkrajšem času zopet vidimo, da čim preje ustanovimo tudi pri nas potrebno organizacijo: podružnico Jugoslovanske strokovne zveze.

Vabimo na letošnji glavni občni zbor „Slov. Straže“, ki se vrši v nedeljo, dne 13. oktobra v Mariboru v dvorani Narodnega doma. —

V spored:

- Ob 9. uri 40 minut predpoldne: sv. maša v kapeli frančiškanskega samostana.
- Ob 10. uri predpoldne: občni zbor „Slovenske Straže“ z običajnim vsporodom. (Poroča predsednik poslanec J. a. c.)
- Ob 12. uri predpoldne: občni zbor Slovenske krščansko-socialne zveze. (Govori poslanec dr. K r e k.)
- Ob 3. uri popoldne:

Slomšekova slavnost.

Slavnostni govor. (Dr. Medved.) — Nastop mladine. Prizor v proslavo Slomška: Slomšekovo rojstvo. — Petje šentjurskih in jarenskih pevcev. — Koncert mariborske narodne godbe.

Vstopnina k Slomškovim slavnostim: foteli 3 K, sedeži od 1. do 4. vrste 2 K, ostali sedeži 1 K, stolišča 40 vin.

Odbor.

Raznoterosti.

Za hrvaško-slovensko vzajemnost. V nedeljo, dne 20. t. m., ob 3. uri popoldne se vrši v Ljubljani v veliki dvorani hotela „Union“ skupno zborovanje vseh državnih in deželnih poslancev V. L. S. in hrvaške Stranke prava ter članov obojnih stranknih vodstev. Ravno tega dne se ob 10. uri predpoldne vrši seja vodstva Vseslovenske ljudske stranke. Ob 8. uri zvečer tega dne je v veliki dvorani hotela „Union“ hrvaško-slovenski slavnostni komers.

Odseki Orla pozor! Načelnik štajerske/pod-zveze Orlov poziva vse odseke, da točno izpolnijo vprašalne pole, katere so dobili od glavnega vodstva zveze v Ljubljani in jih potem takoj odpošljejo.

Spremembe pri pionijskih četah. Te dni je izdalo armadno poveljstvo spremenične organizacijske določbe glede pionijskih in saperskih čet. Pionijski oddelki prevzamejo v bodoče vso izpeljavo službe na vodi (rekah), posebno izdelavo vojnih mostov. Posebni oddetek, zvan oddetek za mine, bo prevzel oskrbovanje min na rekah in jezerih. Vsak izmed 8 pionijskih bataljonov obstoji iz 4 stotnij, 1 rezervnega oddelka za orodje in nadomestne kaderske stotnije. Bataljon, ki ima v oskrbi mostna dela, sestoji iz 2 stotnij rezervnega orodnega oddelka in nadomestne kaderske stotnije. Ena stotnija šteje 5 častnikov in 107 mož. Saperskim četam je odslej izročeno vso delo na suhem, to je: izkopavanje okopov, izpeljavo vseh tehničnih del za utrditev bojnega polja ter tudi dela za različne razstrelbe. Saperska četa šteje 14 bataljonov in 1 nadomestno kadersko stotnijo; bataljon št. 14 šteje 4 stotnije, 1 kolono za orodje, ki se rabi pri izpeljavi okopov in 1 nadomestno kadersko stotnijo.

Dr. Ladislav Rieger sokolstvu. Da je dandanes sokolstvo na Slovenskem in na Češkem nekaj drugega, kakor je bilo pred leti, ve že vsak politični otrok. Danes pribijemo le, kar je govoril sokolstvu dr. Ladislav Rieger, veliki buditelj in voditelj

češkega naroda, ko so blagoslovljali sokolski prapor v Choteboru: „Krščanski vitezi“, je čeljal, „so smatrali češčenje Boga za svojo prvo dolžnost. Vsak hip so bili pripravljeni, žrtvovati življenje za vero. Naj bi postali tudi Sokoli pravi krščanski vitezi, branitelji resnice in vere!“ — Sedanji Sokoli pa niso več vitezi krščanstva, ampak propagatorji brezverskega liberalizma.

Naravnost neverjetno je postalo število samomorov med mladino. Otroci 10 do 15 let se že streljajo, zastrupljajo in bogsigaveji kaj še. Posebno se v tem odlikuje velikomestna mladina. Krivo je temu prav dosti golove vrste časopisje, ki take stvari razlaga, razvlači na dolgo in široko, kriv je tega pa tudi splošni nihilistični in brezverski duh časa, ki vpliva kot strup na mlade duše. V dunajskih listih beremo te dni kar o dveh takih mladih samoumorilcih. Neko 12letno dekletce se je vrglo iz tretjega nadstropja na tlak, pa se ni k sreči ubila, neki 11letni deček se je pa obesil.

Hrvaško-slovenska stranka prava. Na Dunaju so se v sredo in včeraj vršila posvetovanja Hrvaško-slovenskega zvršilnega odbora. Sklenilo se je ustanoviti novo stranko z imenom: Hrvaško-slovenska stranka prava. Stranka se razteza na vse pod habsburško krono bivajoče Hrvate in Slovence. Načelnika združene stranke sta dr. Šusteršič in dr. Mile Starčević. Po poročilih listov se je po političnem referatu dr. Korošca sklenilo vprizoriti v drž. zboru akcijo, s katero se bo vrglo Cuvajev režim. V včerajšnji seji se je pa sklenilo sklicati na dan 20. t. m. v Ljubljano zbor vseh državnih in deželnih poslancev združenih strank, ki naj odobri opatijske in dunajske sklepe. V vseh pogovorih se je naglašalo, da se Avstrija ne zaveđa svojih dolžnosti napram Hrvatom in Slovencem z ozirom na stališče monarhije ob Adriji in Balkanu.

Občinske volitve v Kamnici iz tretjega razreda ovržene. Slovenska stranka se je pritožila proti dne 9. maja 1912 izvršenim občinskim volitvam v Kamnici pri Mariboru. Okrajno glavarstvo v Mariboru je z odlokom št. 38723 z dne 25. septembra l. 1912, naznanilo, da je c. kr. namestništvo v Gradcu z odlokom dne 17. septembra 1912, št. 9—7955—12, v smislu § 31 občinskega volilnega reda, volitve iz tretjega razreda razveljavilo, ker so se pri volitvi dne 9. maja 1912 nepečatene glasovnice proglasile za veljavne in so se iste med skrutinijem pečatile. Nova volitev bo v kratkem razpisana. — Volitev iz II. in I. volilnega razreda je potrjena.

Katoliška misel — napreduje. V nedeljo so v Gorici slovesno blagoslovili novo zgradbo knezonadškofijskega češkega semenišča, ki je namenjena ob enem tudi bošči zasebni gimnaziji v Gorici. Za revnejše dijake obeh narodnosti, in prvi vrsti take, ki so se hoteli posvetiti duhovniškemu stanu, je bilo v Gorici že od nekaj precej dobro preskrbljeno. V deškem semenišču je bilo že dolgo vrsto let sem vsako leto preskrbljenih 78 dijakov, od katerih so imeli nekateri stipendije, drugi so pa plačevali mesečno manjše svote. Že od časa kardinala Missije so se pa trudili merodajni činitelji, pridobiti za deško semenišče večje prostore. Zlasti sedanji nadškof ekscelenca Sedej je zastavil vse svoje moči, da bi ustvaril deškemu semenišču nov dom. Po dolgoletnem trudu se mu je njegova srečna želja izpolnila: v nedeljo je blagoslovil novo zgradbo češkega semenišča. Nov zavod je v čast in ponos vernim Goricanom. Stavba, ki se dviga na nekem vzvišenem mestu na vzhodni strani goriškega mesta, je monumentalno delo, izpopolnjeno z vsemi ugodnostmi in udobnostmi moderne tehnike. Prostora ima za par sto dijakov, ker se bo ustanovila tudi zasebna gimnazija. Slavnostni blagoslovitvi v nedeljo je prisostvovalo mnogo odličnih mož, med njimi tudi tržaški škof dr. Karlin. Goricani opravičeno upajo, da bo po novem zavodu katoliška misel v solnčni Goriški še krepkeje napredovala. Vodstvo zavoda imajo v rokah očetje jezuiti.

Smrt. V Trgovišču pri Veliki Nedelji je včeraj, dne 10. oktobra, umrla Marija Meško, sestra rajnega profesorja gospoda dr. Alojzija Meško. Pogreb se vrši jutri ob 7. uri.

Izkaz posredovalnice Občeslovenskega obrtnega društva v Celju. Iščejo se: 4 učenci za krojaško obrt, 5 učencev za pekarsko obrt, 5 učencev za kovaško obrt, 1 učenec za kolarsko obrt, 4 učence za mizarsko obrt, 1 učenec za kleparsko obrt. Nadalje se išče za Šmartno ob Paki kolarski mojster. Delavnico, ki je tik kovačnice, dobi brezplačno. Ker ni daleč na okrog nobenega kolarja, bi bil zaslužek dober. Več pove posredovalnica. Pri tej priliki prosimo vse mojstre-obrtnike, ki iščejo učence potom nas, da nam v slučaju, da kakšnega učenca sprejmejo v uk, to tudi vselej takoj naznani. Potrebno je to, da vemo, če je imelo naše posredovanje kaj vspeha, in nadalje, da si prihranimo nepotrebno pisarjenje in nepotrebne izdatke in konečno, kar je glavno, da ne priporočamo na novo se priglasečim učencem takih mojstrov, ki prvih sploh več ne rabijo. — Občeslov. obrtno društvo.

Za „Slovensko Stražo.“ Pevsko društvo v Šmartnem na Paki je poslalo „Slovenski Straži“ povodom prirreditve Slomšekove slavnosti znesek 65 K. Hvala lepa. — Za „Slovensko Stražo“ je daroval č.

g. Rop Franc, kaplan pri Sv. Ani na Kremlbergu, 6 K namesto čestitk svojim č. gg. sobratom Milošem in Francem. Posnemanja vredno. — Za „Slovensko Stražo“ je daroval prvo dve-kronko č. g. J. Gundčer, župnik v Smihelju nad Mozirju. Hvala lepa! — Za „Slovensko Stražo“ je nabrala okrog 2000 obrabljenih poštinih znamk gospodična Marija Toševa v Mariboru. Hvala prisrčna!

Razglas. 1. C. in kr. vojaško preskrbovalno skladišče v Mariboru, Eisenstrasse 16, namerava preskrbeti potom nakupa pod roko do konca februarja 1913 ob tržnih dneh (sredo in soboto) od 7. ure zjutraj do 11. ure dopoldne, brez izjeme samo pri posetnikih in njih zadržah lastnega preskrbovalnega okraja (to je okrožje glavarstva Maribor, Lipnica, Radgona, Ljutomer, Ptuj, Konjice, Slovenjgradec, Celje in Brežice) 1450 q rži, 3730 q ovsa, 1100 q sena, 1630 q slame za steljo in 300 q slame za postelje. Od tega se bo nakupilo 820 q rži, 1500 q ovsa in 400 q slame za steljo leta 1912, ostanek pa leta 1913. 2. Ti pridelku morajo biti skladišču primerne kakovosti, katera približno odgovarja srednji kakovosti dobrega in zdravega blaga. 3. V slučaju, da bi preskrbovalno skladišče zahtevalo produkcijska spričevala, morajo ista, in sicer od občine potrjena, ponudbeniki prinesiti seboj. 4. Ponudba se lahko izvrši ustmeno ali pismeno. Posamezni posestniki zamorejo ponuditi do 100 q, kmetijske zadruge pa do 300 q. Pismene (z 1 K kolekovane) ponudbe s krajšim, kakor tridnevnim rokom, se ne bodo vpoštevale. Ponudbe se morajo glasiti navadno z dostavo v preskrbovalno skladišče, pri primernem znižanju cen tudi „prosto železnične postaje“, „od lastnega skladišča“ (če se isto nahaja v Mariboru). Ako bi rž ali oves bil prepeljan z vozom k preskrbovalnem skladišču, ali ne bil izrečno skladiščne kakovosti ponujen, se morajo predložiti vzorci, ki obsegajo najmanj ½ kg ponudnega blaga. 5. Plačilo se izvrši na podlagi prostega dogovora takoj po dostavi blaga. Osnovne cene se bodo vravnale vsak teden in je vsakokratna veljavna krajevna cena na vratih preskrbovalnega skladišča nabita. 7. Natančnejša ustmena pojasnila se dajo vsakemu interesentu ob delavnikih med uradnimi urami, odgovarja se tudi na pismena vprašanja. — C. in kr. preskrbovalno skladišče v Mariboru.

Štajersko.

Mariborske novice.

V mariborsko bogoslovje so letos na novo sprejeti v I. letnik: Basaj Jakob iz Predoslja na Kranjskem; Flis Bruno od Sv. Lenarta nad Laškim; Gabere Alojzij iz Črešnjevca; Gorogranc Martin iz Ponikve ob juž. železnici; Jagodič Alojzij iz Slivnice pri Celju; Kotnik Ivan iz Rajevnega sela; Medved M. iz Artič; Mirt Jožef iz Rajhenburga; Muhič Franc iz Št. Jurja ob Ščavnici; Šalobir Jožef iz Dobjega; Sattler Franc od Sv. Antona v Slov. goricah; Slaje Milan iz Celja; Žužek Karol iz Vel. Laše na Kranjskem, in Stričič Franc iz Makol. V III. letnik: Sajovic Josip iz Ljubljane in Vrečko Josip iz Šmarja pri Sevnici.

Glasbeno društvo. Pri nedeljski Slomšekovi slavnosti v Narodnem domu (bo igrala polnoštevilna godba Glasbenega društva v Mariboru. Glasbeno društvo je tekom kratkega časa svojega obstoja prav vrlo in krepko napredovalo. Društvena godba, ki je mimogrede omenjeno, edina narodna godba v Mariboru, se je tako izveščala, da se lahko kosa z vsako drugo mariborsko godbo. Prepričani smo, da nam bo v nedeljo nudila mnogo užitka. Kdor hoče zopet enkrat slišati lepo gočbo, naj prihi v nedeljo v mariborski Narodni dom!

Pózor! Radi sv. maše v nedeljo pred občinim zborom „Slovenske Straže“ se nam poroča: Sv. maša v kapeli frančiškanske cerkve (pred žagrado) bo z ozirom na koroški vlak ob 9. uri 40 min.

Udeležencem občnega zbora „Slovenske Straže“! Za kosilo bo preskrbljeno v restavraciji Narodni dom in v gostilni gospoda Kirbiša. Le prihitite v stotinah od vsepovsod, pripravljenega bo toliko, da bo vsak vesel.

Št. ljske novice.

Trgatev se vrši na vseh koncih in krajih. In grozdje je zadnji čas začelo hudo gniti, zato je vinogradniki niso hoteli čakati s trgatvijo. Mošt ima z ameriksanske trte navadno 11 do 16% sladkorja; iz starih vinogradov pa samo 10 do 12%. Vinorejci bodo morali vino sladkati. Opozorjamo, da se ne zamudi zaprositi tozadavnega dovoljenja. Tudi izabela je letos bolj slaba. Plačuje se vinski mošt, ki ima po 10 do 12% sladkorja 12 v nad stopinje liter, oni ki ima 12 do 14% 16 v in od 14 do 16% 20 v nad stopinje 1 l. Muškatelec je letos večinoma zagnil.

Sadja je precej. Jabolka se plačujejo od 12 do 24 v kg. Zadnje dni se pa je odpošiljanje sadja v vagonih prekinilo, ker južna železnica nima več vozov na razpolago. Nekateri pravijo, da jih je morala dati na razpolago vojni upravi.

Občinske volitve v Selnici ob Muri, ki so se vršile dne 29. avgusta t. l., so popolnoma potrjene. Zadnje sredo je občinsko starešinstvo napravilo obljubo.

V nedeljo, dne 13. oktobra, pridemo v velikem številu v Maribor na občni zbor „Slov. Straže“ in na Slomšekovo slavnost.

Našim trsnicarjem so napravili letos ogrei (črvi) veliko škodo. Polovico cepljenk je uničenih.

Nezanega fant so predčerašnjim našli otrožniki, na cesti ležečega. Vrgla ga je takozvana: „falatinova“ bolezen. Prenesli so ga v gostoljubno hišo gospoda Baumanu.

Vendar enkrat. Dne 8. oktobra se je vršila tukaj komisija radi novega kolodvora. Komisije so se udeležili občini St. Ilj in Cirknica, okrajno glavarstvo, železniško ministrstvo, namestniki in vodstvo južne železnice. Sklenilo se je, da se dosedanja postajnica podere in namesto te sezidata dve stavbi, ena kot kolodvor, druga po kot magacin za tovorno blago. Proga se bo razširila. Prostor za nove stavbe in progo bo zavzel 13.000 kvadratnih metrov. Potrebno zemljišče se je kupilo od gospoda Baumanu in Südmarke. Najbrž se bo morala tudi še podreti tudi hiša gospoda Polaka. Dosedanja postajnica se bo torej spremenila v popolni kolodvor za osebni, brzovojni in tovarni promet. Novi kolodvor bo velikega pomena za St. Ilj, Jarešino, St. Jakob in okolico.

Ptujske novice.

Osebna vest. Dne 9. oktobra je zapustil Ptuj po svoji ljubeznjivosti povsod priljubljeni pionirski stotnik Jožef Hnevkovsky. Prestavljen je v Galicijo v Pzemysl kot garnizijski komandant.

Tajnik ptujske kmečke posojilnice, gospod K. Klenovšek, ki je bil ne le vester v uradu, ampak tudi neutrudljivo delaven narodni delavec, posebno pri Krčevinskem bralnem društvu, je te dni moral k vojakom. Krčevinsko bralno društvo mu kliče: Obilo sreče v novem stanu! Bog daj zopet na veselo svidenje!

Konec sveta. Te dni je poslal iz Brna nek Ladislav Olšawy posameznim osebam v zaprtih kuverth tiskana prorokovanja, da bo leta 1815 konec sveta. Pri tej priliki porablja zlasti preroka Danijela, da udarja po papežu in po duhovnikih. Olšawy je znan že od prej kot verski sanjač; njegovi proizvodi spajajo v ogenj.

Trgatev v Halozah je večinoma že končana. Kvaliteta in kvantiteta zelo zaostaja za prejšnjimi leti;

Ljutomerske novice.

Operiran je bil na vratu pretečeni petek (na Frančiškovo) pri č. usmiljenih bratih v Gradcu č. g. Peter Skuhala, župnik v pokoju in pisatelj v muropolskem narečju. Želimo blagemu gospodu skorašnjega okrevanja, da zamore zopet ubirati svoje vesele strune.

Iz šole. Učitelj Franc Jožefove šole gospod Iv. Bankart je šel na eno leto k vojakom. Na njegovo mesto je bil imenovan učitelj gospod Ciril Mikl od Sv. Duha na Stari gori.

Trgatev. Večji vinogradniki so že začeli pobirati. Podbirina ima od 17 do 19 stopinj sladkorja, kar nam pravi, da letošnja kapljica ne bo najslabše kakovosti. Kupci si že pridno ogledujejo naše lepe vinske gorice. Cena moštju ne bo pod 60 v.

Celjske novice.

Izobraževalno društvo v Celju je prirečilo zadnjo nedeljo, dne 6. oktobra, igro „Naša kri“, ki je občinstvu zelo ugajala. Vsi so šli s prepričanjem domov, da tako lepe igre že davno niso videli. Snov je vzeta iz ljudskega življenja, vsled tega tudi ljudstvu dopada. Igralci so svoje vloge tako izvrstno igrali, da je bilo veselje. Vsa čast igralcem in gospodu režiserju Krambergerju. — Od druge strani se nam piše: Pretečeno soboto zvečer in nedeljo popoldne se je igrala v dvorani pri „belem volu“ igra: „Naša kri.“ Tem potom moramo izreči veliko pohvalo vsem igralcem za požrtvovalno poseganje vaj in za popolno rešitev posameznih vlog, kakor tudi cellega igrokaza. Če tudi so nastopili priprosti fantje in dekleta, delavci, gojenci orgljarske šole in dekleta iz okolice, je vendar moral vsako pripoznati, da se je znal živeti vsak igralec v svojo vlogo in s tem pripomogel igri do viška. Pred začetkom predstave in med odmori je udarjal neumorno in izborni tamburaški zbor izobraževalnega društva. Vsi gostje hvalijo spreten aranžma, katerega je vodil g. Kramberger, tajnik Ljudske posojilnice, v katerem si je pridobilo izobraževalno društvo izvrstno moč. Obžalovati je le, da se je odzvela celjska inteligenca sobotni predstavi v prav nečastnem številu, četudi se je vršila sobotna predstava v tem krogom ugodnem času.

Nesreča. Peletov uslužbenec Lah je padel na dvorišču tako nesrečno, da je bila potrebna operacija na desni roki, ki se je izvršila v tukajšnji bolnišnici.

Samoumor. Ob priliki zadnje povodni je skočil iz železniškega mostu pri celjskem kolodvoru v Savinjo priletni urarski pomočnik Jakob Shidini in utonil. Vzrok samoumora je najbrž starost in beda. Shidini je bil dolgo vrsto let uslužben pri umrlem celjskem urarju A. Schwabu.

Drugi kraji.

St. Jurij v Slov. goricah. Naše bralno društvo „Edinost“ se udeleži občnega zbora „Slovenske Straže“ in velike Slomšekove slavnosti v Mariboru v nedeljo, dne 13. oktobra, s svojim pevskim zborom. Razen pevcev se naj izletu pridružijo tudi še drugi. Vrli Sentjurčani, v nedeljo, dne 13. t. m. v mariborski Narodni dom!

Spodnji Gašteraj. Za danes samo kratko poročilo: Stajercijanska trdnjava se je vendar enkrat zrušila. Občinske volitve v Spodnjem Gašteraju so očistile jurjevsko župnijo kajnega političnega madeža. Seveda sta se župan Koser in njegov tajnik Kraner, ki sta leta in leta samovoljno vladala občini, silno upirala kaki izpremembi na županskem stolcu. Volitve so se vršile dvakrat. Dne 12. in 13. septembra so naši pristaši pridobili v III. razredu enega odbornika, v II. razredu vse tri. Tudi v I. razredu bi bili že takrat prodrli. Toda Koser je pa protipostavno volitev zaključil pred določenim časom, ko je videl, da ga povsod sreča zapuška. Dne 7. t. m. se je pa ta volitev vršila v pričo komisarja c. kr. okrajnega glavarstva, ki se je na lastne oči prepirčal, kak nered je vladal dozdaj v občini, kako nepostavno se je postopalo ter je obema, Koserju in Kranerju, dajal prav krepke in temeljite nauke, kakor sta jih že davno zaslužila. Tudi v tem razredu so naši popolnoma zmagali. Sedaj je Koser pravzaprav edini nasprotnik v odboru, kajti gotovo bo odbornik Rotman sedaj tudi z našimi ljudmi. Hvala in čast pa vsem volilecem, ki se niso vstrašili nasprotnega pritiska. O podrobnostih bomo še poročali.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Igre: „Rdeči nosovi“, „Prepirljiva soseda“ in „Tihotapci“, katere so naši mladeniči preteklo nedeljo, dne 6. oktobra, na občno zadovoljnost predstavljali, se bodo v nedeljo, dne 13. t. m. popoldne po večernicah v tukajšnji šoli ponovili.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Kmetijska podružnica pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi v nedeljo, dne 13. oktobra po rani maši pri Kapeli v Divjakovi gostilni viničarski shod. Dnevni red: Določitev cene letošnjemu vinskemu pridelku; predavanje gospoda Zidamseka: naročila in slučajnosti. Kmetje, pridite obilno!

Konjice. K nedeljskemu zborovanju Dekliške zveze popoldne po večernicah ste vabljeni tudi drugi, ki se zanimajo za poučne skioptične slike, katere se bodo kazale. — Srečke „Slovenske Straže“ se lahko naročajo v kaplaniji.

Dobrna. V nedeljo, dne 13. oktobra, popoldne po večernicah, ima tukajšnja podružnica „Slovenske Straže“ svoj občni zbor. Ob enem bo Slomšekova slavnost z govori, petjem in deklamacijami. Vsi ljubitelji slovnega škofa Slomškega ste prav prijazno povabljeni!

Dobrna. To je pa vendar od sile, tako se sliši ljudi govoriti, da naša pašniška zadruga ne more delovati. Med tem, ko se za Zgornje-Stajersko leto za letom tisoče in tisoče daruje za povzdigo pašništva, se pri nas v celjskem okraju nič ne stori. V „Slovenec“ z dne 5. t. m., št. 288, beremo: „Pašništvo. C. kr. poljedelsko ministrstvo je dovolilo živinorejski in konjerejski zadrugi v Gorjak za nakup zadržnega pašnika 50% in za melioracijo pašnika 40% državnih prispevkov. Enak državni prispevek je dovolilo poljedelsko ministrstvo živinorejski zadrugi v St. Janžu za nakup in melioracijo pašnika. Ivje za mlado živino.“ Torej na Kranjskem 90% prispevka, za nas pa ne vinarja! Mi dobro vemo, kdo nam nasprotuje. Imamo črno na belem izjavo nekega živinorejskega inšpektorja, ki je proti naši pašniški zadrugi. Ta mož je navdušen le za nemški del Stajerske, za Slovence, a karavno je sam Slovenec, pa nima le kakšne drobtinice. Ako se to pristransko postopanje ne spremeni, bomo tako zaropotali, da bo marsikomu neljubo.

Zreče. Več poštenosti bi nekaj dobra dušica pričakovala od moje malenkosti. V „Narodni List“ je namreč poslala svoj duševni umotvor v sledeči obliki: „V Zrečah so priredili dne 18. avgusta ondodni mladi tamburaši veselico, ki je bila kot prva veselica v doličnem kraju izborna obiskana. Prireditel je bila povsem nestrankarska, ter so se za njo še posebno trudili nekateri posamezniki, katerim je do prave izobrazbe med ljudstvom in kateri gotovo niso pristaši naših klerikalcev. Sedaj pa pisarijo po — „Straži“ in „Gospodarju“, da je bila to prireditel njihove mladeniške in dekliške zveze.“ In poštenjakič sklepoma mahne s podučno palico: „Nekaj več poštenosti bi pač pričakovali vsaj v tej zadevi od dopisnikov „Straže“ in „Gospodarja.“ — Upam, da napadalou naredim veselje, tako njegove besede berejo tudi poštene bralci v poštenu „Straži.“ Pripominim pa: Ne „Straža“ in ne „Gospodar“ nista nikjer tiskala, da je veselico priredila Mladeniška ali Dekliška zveza. Saj sta oba imenovana in postrežljiva lista napovedala veselico tamburaško. Učitelj tamburašev je za oba časnika oskrboval pošto za besedilo, ki sem ga bil sestavil jaz. Po veselici tretji dan je „Straža“ izpod različnega peresa priobčila dve črtici in obe govorita samo o tamburaših, druga hvali edino le tamburaše in njihovega tam po imenu imenovanega voditelja. Z veseljem in nič hudega slutetč odpisal sem še dva druga stvarna sestavka kot odmev tamburaške veselice. Tu sem v jednem poročilu primerjal goste pri veselici tamburaški z onimi ob ustanovitvi bralnega društva tukajšnjega, drugi dopis pa je vse sotrudnike ob pripravi za tamburaško veselico pohvalil imenoma in pri tej priliki dosledno nisem smel zamolčati obeh zvez, mladeniško in dekliško. A to je „Nar. List“ spravilo iz ravnotežja, da je napadel tudi za dobro stvar vneto in delavno mladino ter ji ne mara pripoznati celo nobene zasluge. No, kako li prideta obe zvezi v dotiko s tamburaško veselico? Vprizorile ste namreč gledališko igro in sicer na istem odru,

kjer je odmevala tamburica. Toda, ker izzivate, pa bodi pribito: Ena in druga zveza si je pri c. kr. namestništvu v Gradcu izposlovjala podobitev cele vrste igrokazov, za to tamburaško veselico je vsaka zveza svojo igro, kakor zahteva postaja, naznanila c. kr. okrajnemu glavarstvu v Konjicah, obe naznanjeni igri so vprizorili, če izvzameš dva otroka, izključno le člani jedne in druge zveze. Tudi del vrlih tamburašev je pri zvezi včlanjen. Ne morem si napadov v celjskem listu razlagati drugače, kakor da je dopise brala samo strast, a ta je baje slepa, in je umevno, da v vseh dopisih ni mogla prebrati naznanila toliko, da je veselica veljala kot tamburaška vsled prvokratnega nastopa tamburice pred okrajno javnostjo. In „Slovenski Gospodar“? On je natisnil s pohvalo lepo in stvarno poročilo. V Celje so torej kajpada v „nestrankarski“ list poslali neopravičene napade, to seveda v imenu „prave izobrazbe“, ker le s publicami „prav“ izobrazen „pristaš“ zna uljudno „pisariti“ židovsko psovko o „klerikalcih“, potem pa še od resnicoljubnih dopisnikov v „Straži“ in v „Slov. Gospodarju“ milostno zahteva „vsaj“ glede v obeh mariborskih listih pohvaljene tamburaške veselice „nekaj več poštenosti“? — **Vesekdo.**

Sv. Pavel pri Preboldu. V nedeljo, dne 20. t. m., se ustanovi tudi pri nas prepotrebna organizacija Jugoslovanske strokovne zveze. Poročat pride predsednik Zveze slovenskih mladeničev, gospod V. Zajc. Začetek točno ob 8. uri zjutraj, takoj po rani sv. maši, v župnijskih prostorih. Kmetje in delavci ter delavke, vsi ta dan na plan, da se pogovorimo o naših najvažnejših zadevah.

Braslovce. Pevsko društvo priredi prihodnjo nedeljo, dne 13. oktobra, ob 7. uri v prostorih gospoda Fr. Brišnika zabavni večer z raznovrstnim vspeškom.

Mozirje. V nedeljo, dne 13. oktobra, ob pol 4. uri popoldne se priredi v hotelu „Ilirija“ velika vinski trgatve.

Savinjska dolina. Puščajnik izpod Radehuje nam piše: Gospod urednik! Mogoče ste že mislili, da me ni več med živimi, ko se tako dolgo nisem oglasil v Vašem cenjenem listu. Nekateri bi sicer takoj radi, da bi me zima vzela, ali pa to čudno vreme, ker jim s svojim rešpetinom pač preveč pogledam v njihova liberalna srca. Postaral sem se že res zelo, vendar počutim se še precej dobro. Hočem Vam torej, gospod urednik, povedati, zakaj nisem tako dolgo časa dal nobenega glasu od sebe. Veste, nesreča se mi je pripetila, rešpetlin se mi je namreč pokvaril in zaradi tega nisem mogel opaziti nobene novosti. Dne 15. avgusta je bilo pa še precej lepo vreme, zato sem se bil odločil obiskati svojega prijatelja samotarja na Menini, ker že dolgo nisva govorila in pa da bi mi rešpetlin popravi. Mahnil sem jo torej kar peš. Na Ljubnem se nisem nič ustavil, ampak sem jo kar krenil proti Sv. Frančišku. Ko sem šel čez Radomirje, sem slišal od nekoga, da se bo pri Sv. Frančišku vršila velika slavnost. In od radomirske otročjadi sem slišal, da bo prišla muzika celo iz Gornjegagrađa. In res, ko pridem tja gor do Urhove gostilne, sem se namenil, da počakam, kaj se bo vse zgodilo. Govorniški oder je bil tudi že napravljen, zato sem si mislil: šmenta, tu je treba počakati, mogoče pride kak imeniten govornik. Ko sem še precej časa čakal, sem postajal vedno bolj nevoljen, saj o kaki slavnosti ni bilo ne duha in ne sluha. Hotel sem že oditi, kar pride Čuježev Jože, hud, da ljudje nič ne pridejo na ustanovitev Ciril-Metodove podružnice. Aha, sedaj mi je pa že postalo jasno, zakaj nič ljudi ni skupaj! No, potem je prišlo par Gornjegraščanov in Irmanov oče s svojo družino. Ja, skoraj sem pozabil povedati, prišli so tudi Tončev oče, veste tisti, o katerem je naša „Straža“ že pisala, da naj bi bili tajnik pri C. M. podružnici. Ne vem nič, kdaj se je začelo, govorja ni bilo nobenega, muzike tudi nič ni bilo, zato je bilo vse bolj dolgočasno. Posebno nerazpoložen je bil pa Čuježev Jože, ker ni bil izvoljen za predsednika. Pa je že smola hotel, da sta s Tončem propadla. Najbolj so se udeleženci hudovali, ker godbe ni bilo. Bi vsaj tista njihove razdražene živce pomirila, mogoče bi še jaz šel katero zaplesat, čeravno sem bil kar v ceklji. Slavnost se je pričela jako klaverno in konec je bil tudi ravno tako klaverno.

Sevnica. V Komorivcu je umrl kmet Anton Divjak. Bil je poštenjak in vobče priljubljen. Naj v miru počiva!

Prevorje pri Pilštanju. Prvi sneg je tukaj zapadel v noči dne 5. t. m. Prva prikazen zime. Zdi se nam malo prehitro, ker zaradi počasnega zorenja smo še do zdaj prav malo sejali ozimne. Tudi jesenski pridelki so še večinoma na polju. Posebno slabo pa kaže vinski pridelek. — Jesenski cvet. Pri posestniku Antonu Belaku v Prevorju je te dni neko mlado jabolčno drevo tako prijazno cvetelo, kakor v spomladi. Morebiti pa postane iz teh slabih časov še podvojena letina. — Nesreča. Pri preskuševanju nove mlatilnice je prišel posestnik Franjo Potočnik z leve roko med zobe ter mu jo je do prvega sklepa tako zmečkalo, da so mu jo morali zdravniki odrezati. Vse pomiluje nesrečneža. Treba je pač pri vsaki stvari pazljivosti.

Zdole. Naš deželni poslanec in deželnega glavarja namestnik gospod Fr. Jankovič priredi v nedeljo, dne 13. oktobra, zjutraj po rani sv. maši shod v gostilni trgovca gospoda Černoga. Pojdimo vsi poslušat našega vrlega poslanca.

Koroško.

Umrli je mož. Podravlje pri Beljaku: Severna slovenska meja je izgubila neustrašenega stražnika, moža, čigar beseda je za slovensko ljudstvo v beljaški okolici mnogo veljala. Umrli je dne 2. oktobra gospod Janez Šervicelj, po domače Otič v Podravljah, načelnik tamošnje posojilnice, načelnik čebelskega društva, odbornik izobraževalnega društva „Sloga“, vrl bojevnik za pravice slovenstva, največji bučelar med koroškimi Slovenci, vzoren gospodar, vzgleden družinski oče ter veren katoličan. Njegov pogreb se je vršil dne 4. t. m. Sedaj počiva na podraveljskem pokopališču. Med pogrebi je bilo mnogo odličnega občinstva, kakor sin rajnega, pater Jozve, frančiškan v Schwazu na Tirolskem, dr. J. Brejo kot zastopnik Slovenskega katoliškega političnega društva, dr. V. Rožič kot zastopnik Slov. krščansko-socialne zveze, trije župani iz sosesčine, sedmero duhovnikov, zastopstvo južne železnice ter veliko pobožnega ljudstva. Domači župnik č. g. A. Gabron je ob grobu vzel od rajnega v imenu slovenskega ljudstva slovo in nas vspodbujal, naj ga posnemamo v njegovem rodoljubnem delovanju. Rajni zapušča petero otrok, ženo ter enega brata. Dva sina še študirata na gimnaziji. Dosegel je starost 59 let. Bodi mu zemljica lahka in ohranimo mu časten spomin!

Književnost in umetnost.

Družba sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar pričela razpošiljati družbine knjige za leto 1912. Cenjeni udje prejmejo letos naslednji književni dar: 1. Zgodbe sv. pisma, 18. zvezek (zadnji). 2. Koledar za leto 1913. 3. Balade in romanci. 4. Podobe iz misijonskih dežel, 2. zvezek. 5. Slovenske Večernice, 66. zvezek. 6. Zgodovina slovenskega naroda, 2. zvezek. Kdor je doplačal 60 vinarjev za broširan, oziroma 1 K za vezan izvod, prejme kot 7. knjigo še: Razne vesti. Kdor je doplačal 80 vinarjev za vezan izvod z rdečo obrezo, oziroma 1 K 30 vinarjev za vezan izvod z zlato obrezo, prejme kot 8. knjigo: Evangeljska zakladnica.

Katoliška bukvarna v Ljubljani je izdala ravnokar sledeče književne kataloge, katere pošlje na zahtevo vsakemu brezplačno in poštne prost: 1. Splošni katalog slovenskih knjig, ki obsega tudi najnovejše pojave na književnem trgu. 2. Katalog molitvenikov in drugih nabožnih knjig. 3. Katalog glasbenih del. 4. Cenovnik šolskih tiskovin, učil in šolskih knjig. Kdor se zanima za razvoj in napredek slovenskega slovstva in noče zapostavljati v izobrazbi, naj si naroči te kataloge, da si ve ob potrebi naroči knjige, ki se pri današnjem napredku ne dajo pogrešati.

Ecce Sacerdos Magnus ad recipiendum episcopum in canonica visitatione od IV. voces auctore Antonio Foerster, op. 12. Cena 60 vin. Založila Katoliška bukvarna. Splošno pogošana in za dolgo vrsto let razpročana v novem II. natisu obsega tri lahke pa zelo melodijozne napeve za Ecce sacerdos magnus, med temi sta prirejena dva za mešani zbor in eden za moški; dodejana so tudi responzorija, ki se odpevajo ob priliki birmovanja in kanonične vizitacije. Zbirka je lahka, za naše zbore najbolj prikladna in bo brez dvoma našla pot na cerkvene kore.

Vojska na Balkanu.

Zadnje vesti

Zadnji poskus preprečiti vojsko. Carigrad, dne 10. oktobra. Poslaniki signatar-nih vesil, izvezmi avstro-ogrškega, ki se je vsled boleznih opravičil, so danes po noči sklenili, da store pri porti še zadnji poskus zabraniti vojsko. Toda nimajo mnogo upanja in smatrajo vojsko za neizogibno.

Dogodki v najbližjih urah. Zotija, dne 10. oktobra. Ministrski predsednik in minister zunanjih del, Gešow, se je izjavil napram korespondentom, da včerašnji ministrski svet ni storil nobenega sklepa, ker še nadalje traja pogovor med Atenami in Belgradom. Črnagora seveda nima nič več povedati, ker je že napovedala vojsko. Na vsak način pade kmalu odločitev. Ministrski predsednik pa še upa, da se še v zadnjem trenutku posreči ohraniti mir.

Glej vesti, glasom katerih je Grška že danes napovedala vojsko, je rekel ministrski predsednik, da je gotovo, da še Grška danes ne bo napovedala vojsko.

Boji ob črnogorsko-turški meji. Ob črnogorsko-turški meji so že začeli krvavi boji. Po listih kar mrgoli najratičnejših vesti o teh bojih. Na spleta se jih beležiti. V vseh teh bojih so bili Črnogorci v ofenzivi. Napadli so utrbe pri Berani in nake turške pozicije pri Podgorici. Posameznosti in izidi teh bojev še niso znani.

Poljaki v Ameriki

Poljaki so začeli v Združene države prihajati leta 1854. Spočetka so prihajali kajpada v malem številu, tako da se jih je leta 1870 naštel samo do 40.000. Od tedaj pa so začeli prihajati v trumah. V

petih letih, to je leta 1875, jih je bilo tu že 150.000. Sedaj jih je pa tam čez 3.000.000, ali po neki drugi statistiki celo 4.500.000. Večinoma se naseljujejo v mestih, kjer upajo laglje najti delo, po pravili, da „med množstvom ljudi se človek laglje preživi.“ Tudi idejo mnogi na delo v različne rudnike in kateri imajo toliko denarja, idejo na farme, ali zeljadarske farmice.

Uradne številke (sestavljene pri ljudskem šte-tju leta 1910) so:

Poljskih duhovnikov v Združenih državah je nad 700.

Cerkvenih občin je 517.

Župnijskih šol je 330.

Poljskih redovnih učitelj je 1.678.

Učiteljev lajkov je 134.

Otrok v poljskih župnijskih šolah je skupaj 104.143.

Poljskega prebivalstva je 1.244.428. (To število proti zgoraj navedeni trditvi, da je Poljakov v ameriških Združenih državah na milijone, se pojasnjuje s tem, da se poljski otroci, rojeni v Ameriki, že smatrajo za Američane in se tudi mnogi novodošli Poljaki brez dvoma dajejo vpisati kot Prusi, Rusi, Avstrijci.)

Leta 1912 se izkazuje o Poljaki z naslednjimi številkami:

Katoliških duhovnikov je 782.

Cerkvenih občin je 564.

Redovnih učitelj je 2.033.

Posvetnih učiteljev je 159.

Otrok v poljskih šolah je 121.242.

Poljskega prebivalstva je 1.450.000.

Poljaki imajo v Chicagu največjo cerkveno občino na svetu, čia, celo največjo na celim svetu. Je to cerkvena občina sv. Stanislava, kjer je bilo 1911 1.427 krstov in 530 porok.

Chicago samo je glavno mesto poljsko, kajti je tam 41 poljskih župnij, ki imajo nad 300.000 duš, 106 duhovnikov, 35 šol in 404 redovne učiteljice.

Na konvenciji poljskih duhovnikov v Detroitu je bilo prisotnih 350 katoliških poljskih duhovnikov.

400.000 kopelj. Tudi pri nas bi morali marsikje posnemati Japonce. Na snago se pri nas mnogo premalo pazi.

Potapljači. Že v globini 20 do 30 metrov je jako težko delati, nadalje pa le izjemoma. Na Angleškem so leta 1906 hoteli določiti globino, do katere je človeku sploh mogoče priti pri vseh mogočih varnostnih pripravah. Dosegli so 72 metrov. V tej globini je vsako delo, vsako premikanje že popolnoma izključeno.

Kaj dobri patenti donasajo. Neverjetno visoke dohodke donasajo patenti ne samo iznajditeljem, — temveč tudi družbam, ki so se ustanovile v njihovo izkoriščanje. Auerjeva plinova žarila na primer, ki so bila patentirana že leta 1885, so ne samo iznajditelja napravila za milijonarja, ampak tudi raznim delniškim družbam v Avstriji, na Nemškem in Angleškem pridobila velikansko premoženje. Enako je z kavčukovimi obroči na kolesih pri bicikljih. Ena sama taka pnevmatik-družba je prodala milijone in pa milijone takih obročev, ki so se v začetku prodajali po 60 K komad. Iznajditelj je dobil takoj v začetku za patent 350.000 K. Velikokrat čisto priproste patentirane iznajdbe prinese največ dobička. Tako je na primer neka priprosta priprava, s katero se vogali pri škatljah spenjajo, v par letih obogatila iznajditelja. Znana ustna voda „Odol“ je prinesla milijone. Veliko patentov pa seveda leži neporabljenih pri patentnem uradu, ki iznajditelju niso prinesli še drugega, kot razočaranje.

Ženske hazardistije. Na Dunaju so zasačili stražniki v kavarni Rothmaier žensko družbo, ki je igrala hazardno igro. Ženske so ovadili njihovi soprog, ker so žene zapravile ogromne svote denarja in včasih niso imele niti beliča za gospodinjstvo!! Družba teh žensk se je shajala v tej kavarni že delj časa in igrala, kljub temu, da jim je kavarnar že večkrat prepovedal hazardne igre v svoji kavarni. Policija je zaplenila igralkam denar in jih dvadila sodišču.

Strogo ravnanje v ruski armada. Dnevno povelje ruskega vojnega ministrstva razglasa sledeče: Ko je car jahal po hodimskem polju, se je dogodil nezaljšani dogodek, da je neki vojak skočil iz vrste, da bi carju izročil neko prošnjo. Da se v bodoče preprečijo taki dogodki, je ukazal car, da se izreče graja poveljniku moskovskega vojnega okraja, in poveljniku 18. armadnega zbora, šefu prve infanterijske divizije ukor, poveljniku polka pa strogi ukor; nadalje da se odvzame poveljstvo poveljniku prvega bataljona, poveljniku stotnije in vođa pa orožje.

Vojaška zvestoba. Angleški general Horsford je bil velik nasprotnik vojaških zakonov. Ko je bil še komandant nekega strelškega polka, ga prosi nekega dne vojak za dovoljenje, da se sme oženiti. Podpre pa svojo prošnjo z razlogom, da je bil že dvakrat odlikovan zaradi lepega obnašanja in čia si je bil par sto kron prihranil. „Čez leto zopet pridi“, pravi Horsford. „Če boš čez leto še vedno takih misli, potem se boš smel oženiti.“ Točno na dan obletnice tega pogovora vojak zopet pride in ponovi svojo prošnjo. „Ali reš še vedno želiš stopiti v zakon?“ „Res, gospod general.“ „No, pa se oženi! Celó poročni dar 20 K ti hočem dati, ker bi jaz nikdar ne mislil, da se pri kakem vojaku nahaja toliko zvestobe.“ Vojak veselo vtakne denar v žep, gre proti vratom, a se še enkrat obrne in pravi: „Lepa hvala, gospod general, — pa ta, ki jo bom sedaj vzel, je druga!“

Poslednja želja umirajočega skupuha. Te dni je v Budimpešti umrl lastnik poslopja, v katerem je nastanjeno kraljevo gledališče, Karol Kraus, v starosti 74 let. Mož je bil celo svoje življenje velik čudak, ali bolje rečeno: velik skupuh. Ko se je bil pred desetletji priselil iz Češkega, si je najprej kot mesar in pozneje kot veletrgovca z živino pridobil milijonsko premoženje. Kljub temu pa je živel tako skromno, kakor da bi se nahajal v najsiromašnejših razmerah. Tako je na primer že nekaj let sem za šest vinarjev sira in kosček kruha tvorilo njegovo edino večerjo. Svojim revnim sorodnikom ni nikoli privoščil podpore. Seveda je ravnatelju kraljevskega gledališča ob vsaki obnovitvi Kontrakta povišal najemnino. Ko je čutil, da se mu bliža konec, je poklical k sebi svoje sorodnike in se je poslovil od njih z besedami: „Zelim, da bi prišel po moji smrti vesoljni potop, da ne boš mogli zapravljati mojih dragih zakladov.“ Po njegovi smrti so našli sorodniki v njegovi zapuščini 540.000 K gotovega denarja in 600.000 K v vrednostnih papirjih. Razen tega je zapustil več realitet, ki reprezentirajo veliko vrednost. Ravnatelj kraljevskega gledališča se pogaja sedaj za nakup gledališkega poslopja.

Zanimiva poroka. Iz Oedenburga na Ogrskem poročajo, čia se je v Rohonezu poročil dimnikarski moister Ludovik Breuer z vdovo umrlega barona Edvarda Waldau. Zdravnik baron Edvard Waldau je bil svoječasno v službi pokojnega prestolonaslednika Rudolfa ter je bil tudi priča tragičnega dogodka v Meyerlingu. Po tej žalostni drami se je izselil baron Waldau v Ameriko, kjer je poročil neko dekle iz Rohoneza. Po smrti barona se je njegova žena vrnila nazaj v Rohonez, kjer se je sedaj v drugič poročila.

Kako daleč je do nepremičnic? Najbližja zemlja je glavna zvezda Centauri. Vzemimo brzovlak s hitrostjo 96 kilometrov na uro in plačajmo za en kilometer pol vinarja, kar je menda jako malo; če se hočemo peljati do zvezde x, moramo plačati 22

milijard kron (milijarda = 1000 milijonov) in se vimo kljub izredni hitrosti 48.663.000, torej skoro 50 milijonov let! In ta zvezda je najbližja!

Gospodarski paberki.

Največja tri pristanišča na evropskem kontinentu so Hamburg, Antwerpen in Rotterdam. Če hočemo izvedeti, koliko prometa je v klakšnem pristanišču, seštejemo ladije glede na tone (tona pri morskih ladijah je večinoma prostor 2.83 kubičnih met., ne pa 1000 kg). Tako so imele vse ladije v hamburškem pristanišču leta 1910 12.657.000 ton, v Antwerpenu 12.654.000 ton, v Rotterdamu 10.660.000 ton. Od leta 1908 do leta 1910 se je število ton pomnožilo v Hamburgu za 3.8%, v Antwerpenu za 5 odst., v Rotterdamu pa za 10.4%. Sploh je začnje mesto zelo napredovalo, 1890 štejemo 3.000.000 ton, 1895 že 4.200.000 ton, leta 1900 6.300.000 ton, 1905 8.300.000, sedaj pa skoro 11.000.000 ton. Omeniti pa moramo, da je pri belgijskem in holandskem mestu všteti že vse polno ladij, ki pridejo v pristanišče samo mimogrede, pri Hamburgu je pa takih le malo. Zato Rotterdam ni samo dokaz za povzdigo holandske trgovine, temveč tudi nemške.

Črna premoga 1910 so dobili 1.160.271.000 t (t = 1000 kg). V odstotkih pride na Zedinjene države severoameriške 39.21% vsega premoga, na Angleško 23.15%, na Nemško 19.16, torej samo na te tri države 71.52%, več kakor tri petine. Avstrija je soudeležena s 15.174.000 tonami, v odstotkih 1.31.

Promet v Londonu. Na enem samem križišču cest so našli v Londonu v eni uri 1280 voz različne vrste, med njimi samo 53 takih s konjsko vprego. Zgodilo se je, da je prišlo mimo opazovalca 162 motorjev v nepretrgani vrsti, ne da bi se bil pokazal en sam konj.

Vodne sile v Kanadi cenijo na 25.700.000 konjskih sil; od teh je pa do sedaj izkoriščenih samo 486.000.

Trgovska mornarica. Zavod za klasifikacije ladij „Veritas“ v Trstu poroča: Leta 1911 je klasificiral zavod 36 ladij s 22.229 tonami in 268 ladij z 61.674 tonami. V primeri z letom 1910 se je pomnožila trgovska mornarica za 8 ladij, več kakor v prejšnjem letu, z 8122 tonami. Poleg teh novih ladij je zavod klasificiral ponovno 425 starih ladij, tako da znaša število nanovo klasificiranih in kontroliranih ladij 729. Izmed teh ladij je bilo 452 avstrijskih, 156 laških, 32 grških, 56 turških, 4 črnogorske, 2 iz Tunisa, 1 ruska in 1 iz Samosa. Te ladije se dele po kakovosti sledeče: 16 parnikov, 1 jahta, 99 trabakul, 43 šonerjev, 22 kuterjev, 66 goelet, 5 brigantin, 24 lugerjev, 4 brigi, 13 bark, 5 bombard, 2 pinki in 4 manjše ladije.

Direktorij za prihodnji teden v Lavant. škofiji.

- 13 + Dom. 20. p. Pent. et 3. Oct. De ea, sem. c. vir. Ad Mat. Invit. (Adoremus Dominum.) et Hym. (Primo die.) in Off. Dom. (usque ad Advent.) rel. in Psal. et ppr. lc. Com. S. Eduardi R. C. et simpl. (et Suffr.) in L. (Hym: Aeternae rerum... usq. ad Advent. Ad Prim. Symb. Quicumque. et Prec. I. lc.) et M. Gl. Cr. — In 2. Vesp. Dom. (Ant. ad Magnif. et Or. ppr.) com. seq. et S. Eduardi R. C. Compl. de Dom.
- 14 Fer. 2. S. Calisti I. Pp. M. dupl. c. r. Invit. Hym. et Resp. de Coi. Ant. Ps. et V. de Fer. rel. ppr. lc. Ad Laud. et Hor. oia. de Fer. a cap. de Coi. In M. Gl. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer.) a cap. de seq. (ppr. lc.) com. praec. Compl. de Fer.
- 15 Fer. 3. S. Teresiae V. dupl. c. a. oia. ut heri not. (Hym. ad Mat. et Laud. ppr.) In M. Gl. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer.) a cap. de seq. (Or. Intercessio.) com. praec. Compl. de Fer.
- 16 Fer. 4. S. Galli Abb. dupl. c. a. oia. ut Fer. 2. praec. et in P. L. not. etiam ad Laud. et Hor. In M. Os iusti. (2. lc.) Gl. In 2. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer. curr. a cap. de Coi.) com. seq. Compl. de Fer.
- 17 Fer. 5. S. Redwigis Vid sem. c. a. oia. ut Fer. 2. praec. et ppr. lc. not. etiam ad Laud. et Hor. In M. Cognovi. Gl. Or. ppr. 2. Or. A cunctis. 3. Or. ad lib. Vesp. de seq. (ppr. lc.) sine com. Compl. de Dom.
- 18 Fer. 6. S. Lucae Ev. dupl. 2. cl. c. r. oia. ut ppr. lc. Ad Laud. et Hor. Ps. de Dom. rel. ut ppr. lc. In M. Gl. Cr. Praef. de Apost. In 2. Vesp. (ut ppr. lc.) com. seq. Compl. de Dom.
- 19 Sabb. S. Petri de Alcant. C. dupl. c. a. oia. (m. 3. v.) ut Fer. 2. praec. et ppr. lc. not. etiam ad Laud. et Hor. In M. Gl. Vesp. de seq. (ppr. lc.) com. Dom. (ppr. lc.) tant. Compl. de Dom.
- 20 + Dom. 21. p. Pent. et 4. Octobr. (a Cal. 3.) Dedicatio Eccl. Cathedral. et Oo. Eccles. Diocesis. Lav. dupl. 1. cl. c. Oct. Off. ppr. (ut in Coi. Dedic. Eccl.); 9. L. hom. et com. Dom. in L. (et Hor. Ps. de Dom. rel. de Coi.) et M. (ut in Dir.) In 2. Vesp. (de Coi.) com. seq. (in P. L.) et Dom. tant. Compl. de Dom.

„Ich dien“ je napis znane varnostne znamke z nuno, ki je postavno zaljamečna za lekarnarja A. Thierry-a balzam zoper ponarejanja. V slučaju bolezni je ta balzam Thierry-a in centifolijsko mazilo v vsaki hiši pravi zaklad, priznan od vseh zdravniških avtoritet. Na tisoče zahvalnih pisem sprčuje najboljši vspeh tega izvrstnega domačega zdravilnega sredstva, ki se dobi v lekarni A. Thierry-a v Pregradi pri Rogatcu.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odstranitev poletnih peg, kakor tudi za dosego in ohranitev nežne, mehke kože in belega polta ni boljšega mila, kakor je svetovno znano Steckenperferd-milo, znamko Steckenperferd, od Bergmann & Co., Tetschen ob Labi. Komad stane 80 vin., dobi se v lekarnah, v drožerijah, v parfum. in sličnih trgovinah. Tudi se je zelo dobre obnesla Bergmanns Liliencreme „Manera“ za ohranitev nežnih, belih rok gospa; v tubah po 70 vin. se povsod dobi. 67

Razgled po svetu.

Velika tatvina na Dunaju. Dne 6. t. m. so vlomili na Dunaju v okraju Wieden v stanovanje nekega umirovljenega častnika. Odnegli so vrednostnih papirjev, kot obligacij, srečk, dragih kamenov, biserov, srebrnine in zlata v skupni vrednosti nad 600 tisoč kron. O vlomilcih do sedaj še ni duha in ne sluha.

Najhitrejša brzojavka do sedaj je prišla okoli sveta v 16 minutah in 30 sekundah. Oddali so jo v Londonu, 17 brzojavnih postaj jo je moralo oddati naprej, prešla je pot 28.613 geografskih mil (geogr. milja = 7420 metrov).

Veliki Novi York ima sedaj 6.675.000 prebivalcev, število se je pomnožilo od leta 1901 do leta 1911 za 40.6%. Priklopili so pa seveda nove dele; če bi vzeli prejšnje mesto samo, nimamo skoro nikakega prirastka.

Tuji. Na Španskem sta med 1000 ljudi 2 tuja, v Italiji jih je 9, na Ogrskem 10, Holandskem 11, Nemškem 14, Avstriji 20, Belgiji 28, Francoskem 32, v Švici pa 116!

Umetni gumi. Napravljali ga bodo iz svežih morskih rib s 15% primesi naravnega gumija. Šestkrat cenejši bo nego do sedaj; ima pa tudi druge odlične kakovosti, ker bo kot stranske produkte proizvajali iz rib beljakovino in gvano itd. Vsaj pravijo tako. Na Holandskem so zgradili že tovarno za izdelovanje te vrste gumija.

Odškodnina za „Titanicovo“ katastrofo. Zvezno sodišče severoameriško je določilo odškodnino, ki jo mora plačati White-Star-Line, na 96.000 dolarjev. Od družbe so zahtevali nad 1.000.000 dolarjev odškodnine.

Električen tok ubil profesorja in njegovo ženo. V Castellmare na Italijanskem so našli mrtva v postelji profesorja Polacchija in njegovo ženo. Poleg okna profesorjevega stanovanja je izpeljana žica za električno razsvetljavo, ki se je utrgala in padla na posteljo. Električen tok je ubil Polacchija in njegovo ženo.

Kako ljubijo na Japonskem čistoto. O tem piše pariški list „L' Auto“: V Parizu je za 3.000.000 prebivalcev samo 155 kopelj. Tóda ta podjetja ne delajo prevelikih kupčij, temveč komaj izhajajo. Leta 1911 se je v teh podjetjih pripravilo 2.500.000 kopelj, tako da ne pride niti ena kopelj na enega Parižana na leto. V Tokiju pa, kjer mora imeti vsaka rodbina svojo kopalnico, je 750 kopalnih počjetij, v katerih se pripravi za 1.400.000 prebivalcev na dan

Le pristna s to le 61

varstveno znamko

Rösler-jeva

voda za zobe

je najboljša za zobe.

Dobi se povsod.

Steklenica 72 h.

Pozor ure!

Točna postrežba.

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragoceni, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi za obroke! Ilustr. cenik zastoj!

Gramofoni od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3.50

Pristna srebrna ura 7.-

Original omega ura 18.-

Kuhinjska ura 4.-

Budiljka, niklasta 3.-

Poročni prstani 3.-

Srebrne verižice 3.-

— Vedetna jamstva

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urur in očalar 447

Maribor, Gopeška ulica 26.

Kupujem zlato in srebro.

Hotel Trabesinger

v Celovcu

Velikovška cesta

št. 5

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zajamčeno pristna in dobra vina.

Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Šolske potrebščine

kakor zvezke, svinčnike, peresnike, peresa, kamenčke, tablice, radirke, gobe, črnilo, torbice, barve, čopiče, barvene krete itd. ima v največji izbiri na

zalogi trdka

Lastna zaloga

ljudskošolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade. — — — — —

Zaloga raznega papirja. — — —

Goričar & Leskovšek

Celje, Graška cesta 7.

Zvezna trgovina

Goričar & Leskovšek

Celje, Rotovska ulica št. 2.

»Straža« je najuglednejši spodnještajski list, ki se zelo mnoga čita zato je inseriranje v njem zelo uspešno.

Malisno štopo, suhe gobe,

jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučno zrnje, ko-

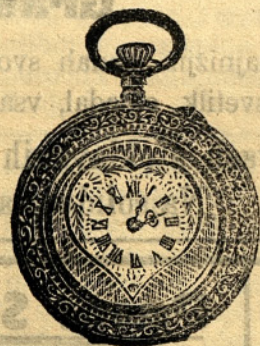
ružno slamo od storžev,

smrekove storže, vinski kamen, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petroljevske in oljnate sode, ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino, maslo

Veletgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.



Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripojna slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Zimski čas se bliža, treba bode tople obleke :- :-

Množina vsakovrstnega svežega, lepega, dobrega blaga za moške, ženske in otroke od najcenejše do najfinejše kakovosti se Vam ponuja po jako nizki ceni v trgovini

Franc Šeršen v Liutomeru

Prepričajte se, kupujte pri domačih, kupujte zanesljivo najboljše in najcenejše.

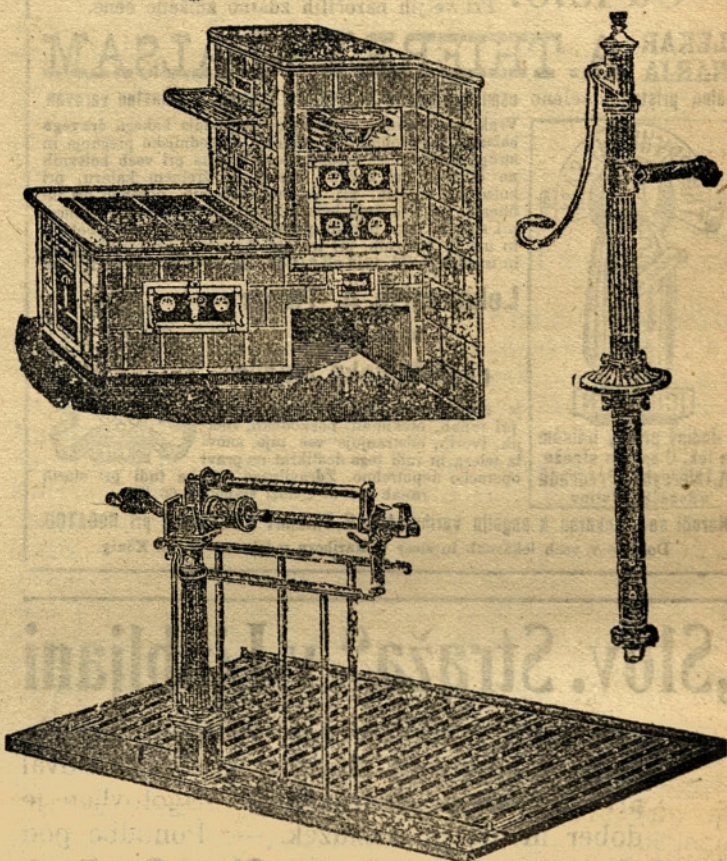
Lepo blago za moške obleke se dobi že od 2 K naprej, za ženske obleke sukneno 120 cm široko blago od 70 vinarjev meter naprej.

189

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesioniran vodovodni inštalater

Ivan Rebek Celje

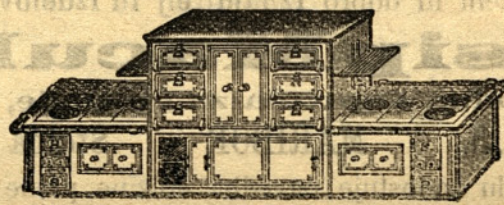
Poljska ulica št. 14.



Se priporoča zakruga, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobova itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidravličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehnične, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.



Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj »Originalni Koloseus« štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Finis prima kristalni sladkor

najboljše vrste za vse namene se dobi pri

Ferd. Hartinger, Maribor

Tegetthoffova ulica 29.

V najstarejši narodni **manufakturni trgovini** se vsled smrti gospoda

Karola Vanič, Celje

Narodni dom

prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko suknjo, druki, oksforti, platno vsaki širokosti, dežniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd.

po zelo znižani ceni!

Velika množina različnih

ostankov pod lastno ceno.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vloge po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izveniški praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštne hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le k-leke.

Katoličani! Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

K

Jos. Macuh**Maribor, Stolna ulica 5**

nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se **pre. dohovščini** in **slav. občinstvu** za obilen obisk; osobito se priporoča vsem cenjenim odsekom „Orla“ za nabavo kompletnih krojev in vso telovadno opravo Orlovske znake itd. Imam nadalje veliko zalogo **zimskega** črnega- in modnega blaga, iz solidnih tovarn.

Cene nizke! Delo solidno in vestno! Postrežba točna!

Kmetje pozor!

V Mariboru Stolna ulica (Domgasse) je **prva ljudska kavarna** prenovljena ter je v taisti zopet vse snažno in v lepem redu. Tam se dobiva čaj, punč, kava, mleko in druge okrepčilne pijače, kakor tudi mrzla jedila po zelo nizki ceni.

Podpisani vabi vse kmete, kateri vozijo svoje pri-
delke v Maribor na obilen obisk.

MATIJA OBRAN.

1087

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke
zadnje mode razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna**R. Stermečki v Celju št. 301.**

Vzori in cenik čez tisoč stvari z slikami poštine prosto.

Slovenci pozor!

Pristna srebrna ura K 7.—

Pristna srebr. ura ženska K 7.—

Pristna srebrna verižica K 2.—

Pristna srebrna verižica

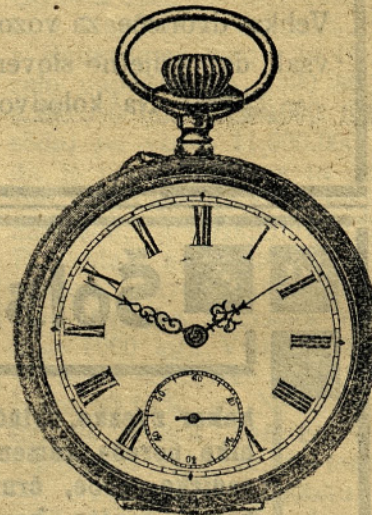
damska K 3-40

Zlata ura . . . K 28.—

Ker sem kupil iz Švice celo
tovarniško zalogo bom prodal
rapasirane ure po zelo
nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

**Urar, očalar in
zlatar**

**Franjo Bureš Maribor**

Tegethofova cesta št. 39.

Ni treba si glavo tretji!

**Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna**

semena

voščenih in drugih vrst sveč,
dobivate zajamčeno solidne postrežbe pr
staroznani tvrdki

Milan Hočevar Celje

tik farne cerkve.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče.

Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.

LEKAR-NARJA A. THIERRY-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.



Vsako ponarejenj, posnemanje in prodaja kakšnega drugega
balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in
strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih
na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri
bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri in-
fluenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice,
pri slabem želu. in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu
in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in
in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka
pri ranah, oteklinah, poskodbah, vnet-
jih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi
iz telesa in radi tega dostikrat na pravi
operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih
ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Nareči se: Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY** v PREGRADI pri ROGAČU.
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

„Slov. Straža“ v Ljubljani

želi imeti v vsaki občini po vsem Sloven-
skem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval
pri »Ljudskem zavarovanju«. Zagotovljen je
dober in trajen zaslužek. — Ponudbe pod

„Ljudsko zavarovanje“ na Slov. Stražo v
Ljubljani. 171

Novost! Novost!

Nove

DEŽNE PLAŠČE

iz popolnoma nepremočljivega lodna velblodje dlake,
srednje in temnosive, kakor tudi črne barve,

s kapuco in rokavi

zelo praktične in priporočljive za popotnike, izde-
luje po ceni in dobro iznajditelj in izdelovalec

Josip Macuh,

Modna trgovina za gospode,

Stolna ul. 5. MARIBOR Stolna ul. 5.

Pri naročilu zadostuje navedba dolžine, prsne širine
in barve. Cene so zmerne (od K 20.— naprej)
in se ravna po velikosti in kvaliteti. 204

Somišljeniki — zahtevajte v gostil-
nah in trgovinah list „Straža“.

Ne pozabite

Volno, sukno (štofe), cajge, modno
perilno blago, preproge, odeje, koce,
platno in vse manufakturno blago
kupite najbolje in najceneje v domači
trgovini

M. E. Šepec,
Maribor.

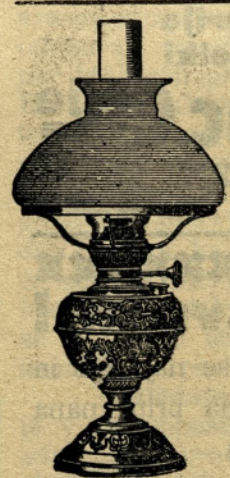
Grajski trg. 1085a Burgplatz.

Ne pozabite! Ne zamenjajte!

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela
dekoracijske, slikarske in
pleskarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.



Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo! trgovina Na drobno!

Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina s specerijskim blagom

Pozor Slovenci!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikanska
izbira kranj. vrvarskega blaga
kakor: šrang, užd, vrvi, vrvi
za perilo, mrez za seno in za o-
troške postelje itd. itd. ::
Sprejema se vse pod to stroko
spadajoča dela kakor: vrvi za zvo-
nove, dvigalnice in transimsije. :

Ivan Ravnika
Celje

Graška cesta 21.

Glavna slovenska zaloga suhih in
oljnatih barv, čopičev, firniza in
:: lakov. ::
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč,
: Zaloga vseh rudniških voda. :
Priporočam sveža, deteljna, travna.
poljska, vrtna in cvetlična kaljiva
:: semena. 22

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!**Podružnica Ljubljanske****Kreditne Banke****v Celju.**

Centrala: **Ljubljana.** Podružnice: **Spljet, Celovec,**
Trst, Sarajevo, Gorica.

Delniški kapital: 8 milijon kron.

Rezervni zaklad čez K 800.000 obrestuje

**vloge na vložne
knjižice po**

od dne vloge do dne dviga.

Rent. davek plačuje banka iz svojega.

4 1 0
2 0

čistih